

Årsrapport 2015 for Fællesfonden

Kirkeministeriet 2016
Dok. nr. 23580/16

Kirkeministeriet

Indholdsfortegnelse

Indhold

1. Påtegning	3
1.1 Fremlæggelse	3
1.2 Påtegning af det samlede regnskab	3
1.3 Erklæring om revision af fællesfondens regnskab 2015	4
2. Beretning	5
2.1 Præsentation af virksomheden	5
2.2 Virksomhedens omfang	7
2.3 Årets faglige resultater	9
2.4 Årets økonomiske resultat	18
2.5 Opgaver og ressourcer	30
2.6 Målrapportering	31
2.7 Forventninger til det kommende år	41
3. Regnskab	42
3.1 Anvendt regnskabspraksis	42
3.2 Resultatopgørelse	43
3.3 Balancen	48
3.4 Opfølgning på Lønsum	50
3.5 Bevillings-regnskab	51
4. Bilag til regnskabet	52
4.1 Noter til bevillings-regnskabet og resultatopgørelsen	52
4.2 Noter til bevillings-regnskabet og resultatopgørelsen	63
4.3 Folkekirkens forsikring 2015	70

1. Påtegning

1.1 Fremlæggelse

I henhold til bekendtgørelse nr. 813 om budget og regnskabsvæsen m.v. for fællesfonden af 24. juni 2013 udarbejdes der en konsolideret årsrapport for fællesfonden. Årsrapporten affattes i henhold til gældende bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen, bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011.

Årsrapporten er sat op med visse lokale tilpasninger efter Moderniseringsstyrelsens seneste vejledning om udarbejdelse af årsrapporter og indeholder følgende elementer:

Årsrapporten omfatter de delregnskaber i fællesfonden, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med revisionen for 2015.

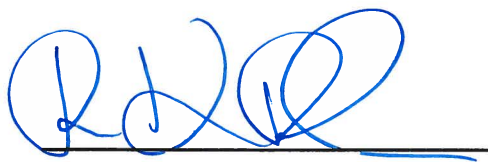
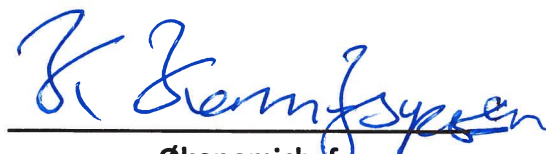
1.2 Påtegning af det samlede regnskab

Det tilkendegives hermed,

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at opstillingen og rapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende også for ikke finansielle oplysninger ved målrapportering,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overens-

stemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og

3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

Departementschef
Økonomichef

1.3 Erklæring om revision af fællesfondens regnskab 2015

Rigsrevisionen afgiver fra og med 2013 ikke længere en samlet erklæring om fællesfondens regnskab.

Rigsrevisionen afrapporterer udelukkende på den afsluttende årsrevision af fællesfondens årsrapporter.

Rigsrevisionen afgiver fortsat en samlet erklæring om regnskaber under Kirkeministeriet, herunder fællesfondens regnskab, i den årlige beretning om statsregnskabet. Se www.rigsrevisionen.dk.

2. Beretning

2.1 Præsentation af virksomheden

Fællesfonden fungerer som folkekirkens fælleskasse og er ikke en fond i juridisk forstand. Ifølge lov om folkekirkens økonomi afholder fællesfonden en række nærmere bestemte fælles udgifter for folkekirken. Fællesfonden dækker med andre ord de af folkekirkens udgifter, der ikke finansieres lokalt.

Fællesfondens budget fastsættes af kirkeministeren efter rådgivning fra en budgetfølgegruppe vedrørende Fællesfonden. Budgetfølgegruppen har afholdt to samråd med deltagelse af en læg repræsentant for hvert stift. En repræsentant fra Præsteforeningen samt en repræsentant for de øvrige faglige organisationer for kirkefunktionærerne deltager som observatører. Budgetsamrådet er hørt om fællesfondens budget for 2015.

Fællesfondens primære indtægtskilde er landskirkeskatten, der opkræves direkte fra menighedsrådene. Derudover modtager folkekirken et beløb fra staten på ca. 370 mio. kr. svarende til 40 pct. af 1.892,8 præsters lønninger. Endelig er der enkelte mindre driftsindtægter samt en kompensati-on fra staten for administration af registrering af navneændringer.

Fællesfonden betaler 60 % af lønnen til langt de fleste præster ansat i den danske folkekirke (1892,8 årsværk) og hertil kommer en række præstestillin-

ger (100 årsværk), der finansieret fuldt ud af fællesfonden. Udgifterne til præsteløn udgør ca. to tredjedele af fællesfondens budget. Menighedsråd har desuden mulighed for at ansætte lokalt finansierede præster. Disse finansieres fuldt ud af menighedsrådet.

Fællesfonden finansierer desuden en række fælles folkekirkelige institutioner, og giver tilskud til en række øvrige formål. Foruden de faste tilskudsmodtagere, gives der gennem Folkekirkens Udviklingsfond tilskud til en række initiativer og projekter lokalt og på landsplan.

Af andre større udgiftsposter kan nævnes pension for tjenestemandsansatte kirkefunktionærer, revision af lokale kasser samt udligningstilskud til nedsættelse af kirkeskatten i økonomiske svage områder af landet. Folkekirkens Selvforsikringsordning indgår også i fællesfonden, men er udskilt på sit eget delregnskab. Forsikringsordningen er i tre-årigt perspektiv udgiftsneutralt for Fællesfonden, da det forsikringsbidrag menighedsrådene betaler justeres efter udgifterne til udbetaling af erstatninger.

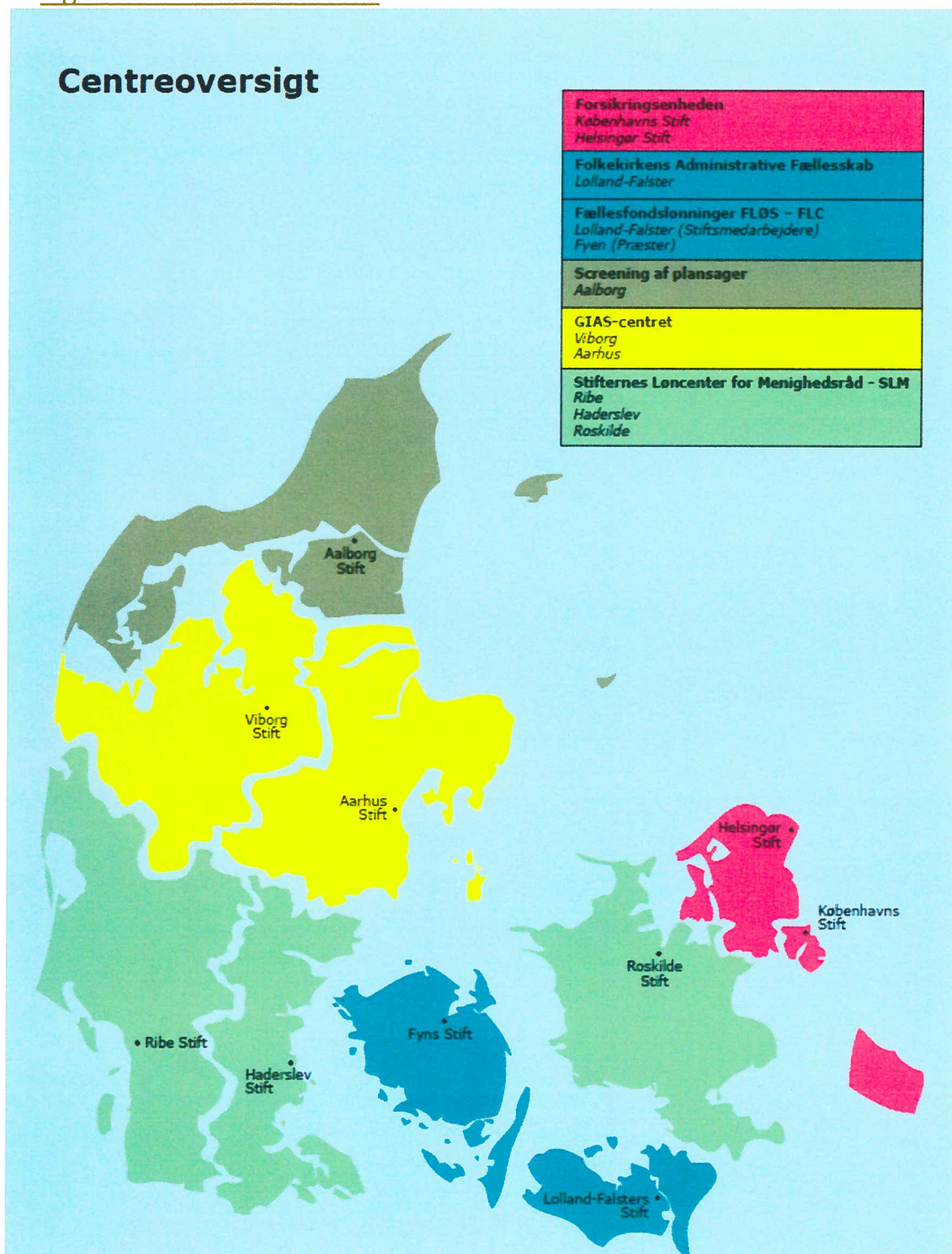
Institutioner finansieret af fællesfonden:

- 10 stifter inkl. centre
- 3 kirkemusikskoler
- Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter (FUV)
- Folkekirkens It, herunder folkekirken.dk

Øvrige centrale aktører, der modtager tilskud fra fællesfonden inkluderer bl.a.:

- Folkekirkens Mellemkirkelige Råd
- Skt. Petri – Den tyske menighed
- De tre døvemenigheder
- Betjeningen af hørehæmmede

Figur 2.1.1 Stifter & centre

2.2 Virksomhedens omfang

I tabel 2.2.1. ses en samlet hovedoversigt over fællesfondens økonomiske hovedtal for 2015. Tabellen omfatter de mest centrale områder set ud fra en risiko- og væsentlighedsbetragtning, det vil sige omkostninger og indtægter til præster, stiftsadministrationer og disses centre samt folkekirkens lt. De tre områder udgør ca. 70 pct. af fællesfondens samlede netto omsætning.

Folkekirkens uddannelser, fællesudgifter og tilskud er ikke medtaget i tabel 2.2.1 men behandles ligesom de tre ovenstående områder i øvrigt mere indgående senere i årsrapporten. Der redegøres i de følgende afsnit for fællesfondens faglige og økonomiske resultater, men de aktiviteter, projekter og resultater, der har fyldt mest i 2015, kan kort sammenfattes i følgende overskrifter:

- Centerdannelsen i stifterne pågik fortsat i 2015, hvor der bl.a. blev arbejdet med idriftsættelse af fællesfondsløncenteret i Fyens Stift og Lolland-Falster Stift. Den samlede proces har ikke været fuldt tilfredsstillende, da den har været forsinket bl.a. som konsekvens af forsinkelserne af implementeringen af FLØS2 (et nyt lønsystem). Cen-

terdannelsen er tilendebragt i 2015. Udnyttelsen af bevillingen til præsteløn har i 2015 været på 99,2 pct., hvilket må vurderes som værende et meget tilfredsstillende resultat. Den gode bevillingsudnyttelse kan i høj grad tilskrives oprettelsen af fællesfondsløncenteret uanset, at der har været systemudfordringer på området i 2015

- Der blev i 2015 arbejdet intensivt med idriftsættelsen af Stifternes Løncenter for Menighedsrådene. Løncenteret blev endelig idriftsat ved udgangen af 1. kvartal 2016.
- Der blev i 2014 iværksat en analyse af de tre kirkemusikskoler, som blev færdiggjort i 2015. Undersøgelsen har kortlagt skolerne økonomi, samt behov og efterspørgsel efter kirkemusikere i folkekirken i et fremadrettet perspektiv.

Det samlede økonomiske resultat er et underskud på 0,2 mio. kr., hvilket betragtes som tilfredsstillende. Resultatet dækker over flere mer- og mindreforbrug, hvor merforbruget som forårsager det samlede underskud dækkes af videreførte midler til de pågældende aktiviteter (se afsnit 4.1

Tabel 2.2.1 Fællesfondens økonomiske hovedtal 2015 (t. kr.)

		Bevilling	Regnskab	Årsværk
Præster				
Kirkeligt arbejde	Omkostning	1.015.828	1.008.221	1.979,3
	Statsrefusion m.m.	-370.223	-367.790	
Præster	Netto	645.605	640.431	1.979,3
Stiftsadministration				
Stiftsadministration	Omkostning	72.271	72.566	101,3
	Indtægt	2.931	1.528	
Delvist indtægtsdækkede centre	Omkostning	4.422	12.982	14,3
	Indtægt	-2.178	-12.380	
Bevillingsfinansierede centre	Omkostning	2.704	2.704	6,4
	Indtægt	-	-	
Stiftsadministration	Netto	80.150	77.400	121,9
Folkekirkens IT				
Folkekirkens IT	Omkostning	104.527	117.941	35,8
	Indtægt	-16.533	-21.548	
Folkekirken.dk	Omkostning	4.104	5.178	3,1
	Indtægt	-	-1.848	
Folkekirkens IT	Netto	92.098	99.723	38,9
Øvrige Poster	Netto	318.420	315.804	62,52
Total	Netto	1.136.273	1.133.359	2.140

2.3 Årets faglige resultater

Fællesfondens aktiviteter består i stor grad af de forskellige institutioners opgaver og illustreres derved bedst ved en opgørelse af deres ressourceforbrug. Derudover består fællesfonden af mange tilskud og tilskudsliggende bevillinger.

De faglige resultater, og dermed ressourcerne, fremgår af en række oversigter nedenfor. Her er der lagt vægt på at anskueliggøre omfanget af følgende aktiviteter:

- Personaleforbrug i form af anvendte årsværk for stiftsmedarbejderne, folkekirkens It samt præsterne.
- IT-aktiviteter i form af antal pc-arbejdspladser, brug af helpdesk og personaleforbrug
- Uddannelsesvirksomhed i form af antal studerende og kursusdage
- Forsikringsvirksomhed i form af udgifter til dækning af skader.

Konklusionen for årets resultataftaler fremgår af kapitel 3.

Årsværk for præster

Af tabel 2.6 og 2.7 nedenfor ses fordelingen af anvendte årsværk for præstestillinger i folkekirkens 10 stifter i Danmark.

Det samlede antal anvendte årsværk viser et mindreforbrug i 2015 på 13,6 årsværk i forhold til normeringen. I 2014 var mindreforbruget 27,5 årsværk. Mindreforbruget i 2014 skyldes, at der blev indført en ny model for præstestyring i august 2014 og anvendelsen af modellen særligt i forbindelse med vikarpræster ikke var optimal ved opstarten. Dette bevirkede, at der i flere stifter har været udvist lidt for stor tilbageholdenhed. I 2015 var modellen til styring heller ikke helt indført men særlig set i det lys, er resultatet særdeles tilfredsstillende. Merforbrug i et stift er dækket af de øvrige stifters mindreforbrug.

Lokalfinansierede præster finansieres af den lokale kirkekasse (menighedsråd) og dermed ikke af fællesfonden og/eller staten. De indgår derfor kun som en supplerende oplysning.

Tabel 2.3.1 Præster - personaleforbrug i årsværk

	2014	2015
Årsværksnormering præster	1992,8	1992,8
Tjenestemandsansatte præster	1.765,1	1.753,4
Overenskomstansatte præster	163,8	173,2
Fastansatte i alt	1.928,9	1.926,6
Barselsvikarer	21,5	21,9
Vikarer i øvrigt	78,1	80,7
Vikarer i alt	99,6	102,7
Forbrug indenfor normering i alt	2.028,5	2.029,3
Mer-/mindreforbrug af årsværk præster	35,7	36,5
Fradrag for lønrefusioner m.m.	-63,2	-50,0
Mer-/mindreforbrug af årsværk præster i alt	-27,5	-13,6

Tabel 2.3.2 Præster - personaleforbrug pr. stift

Stift	Anvendte årsværk 2014	Normerede årsværk 2015	Anvendte årsværk 2015	Afvigelse	Normerede fællesfondspræster 2015	Anvendte fællesfondspræster 2015	Afvigelse
Københavns Stift	197,2	199,8	198,3	-1,5	10,5	10,4	-0,1
Helsingør Stift	262,2	266,9	64,3	-2,6	14,2	14,1	-0,1
Roskilde Stift	237,2	243,8	43,3	-0,5	12,9	12,9	-0,0
Lolland-Falsters Stift	57,5	56,5	55,3	-1,2	3,0	2,9	-0,1
Fyens Stift	174,2	176,1	174,3	-1,8	9,3	9,2	-0,1
Aalborg Stift	198,1	203,6	198,8	-4,8	10,7	10,4	-0,3
Viborg Stift	166,7	165,5	166,5	1,0	8,8	8,9	0,1
Århus Stift	262,8	266,6	266,1	-0,5	14,0	14,0	-0,0
Ribe Stift	144,9	146,2	146,6	0,4	7,8	7,8	0,0
Haderslev Stift	165,7	167,9	166,6	-1,3	8,8	8,7	-0,1
I alt	1.866,7	1.892,8	1.880,0	-12,8	100,0	99,3	-0,7

Årsværk for stiftsadministrationer

Tabel 2.3.3 viser personaleforbruget i stifterne fordelt på sagstyper. Der har været stigning i årsværksforbrug på 5

årsværk i forhold til 2014 svarende til en ændring på knap 3 pct.

Tabel 2.3.3 Fællesfondens årsværksforbrug

Tabel 2.3.3. Fællesfondens årsværksforbrug	2013	2014	2015
Stiftsadministration	102,3	101,2	101,3
Personaleopgaver for eksterne	18,0	17,4	17,3
Styrelse	26,4	29,2	29,4
Rådgivning	15,0	14,7	13,2
Økonomiopgaver for eksterne	1,5	1,2	1,2
Administration og hjælpefunktioner	41,4	38,7	40,1
Stiftsadministrative centre	15,5	18,6	20,6
Forsikringsenhed	1,8	4,2	4,6
GIAS-centeret	5,0	4,1	3,5
Folkekirkens Adm. Fællesskab	5,6	6,1	6,2
Fællesfondsløncenter (FLC)	2,2	3,3	4,5
Plansagscenter	0,9	0,9	0,8
Kirkefunktionærcenter (SLM)	0,0	0,0	1,1
Stiftsadministration i alt	117,8	119,8	121,9
Folkekirkens IT	39,2	36,0	38,9
Fælles systemer og aktiviteter	15,4	13,1	12,0
Folkekirkens systemer	2,3	3,9	3,9
Civilregistrering og kirkebog	7,3	6,8	6,7
Provstisystemer	0,2	0,8	0,5
Stiftssystemer	1,5	1,7	2,1
Kirkeministeriets systemer	0,0	0,1	0,4
Folkekirken.dk	2,9	2,9	3,1
Ledelse og administration	9,5	6,7	10,2
Fællesfonden i alt	157,0	155,8	160,8

Stigningen i det totale årsværksforbrug dækker over flere forskellige udsving både på området for stiftsadministrationernes og Folkekirkens It. Stigningen på stiftsadministrationernes område i forhold til 2014 skyldes primært, at et stift i 2015 har besat vakante stillinger, at manglende systemunderstøttelse på fællesfondsløncentrets område har krævet ekstra

ressourcer, ansættelse af barselsvikarer samt at et stift har haft et sort resourceforbrug i forbindelse med arbejdet i Forsikringsenheden til bl.a. udvikling af et It-system.

Stigningen i årsværkforbrug i Folkekirkens It skyldes færdiggørelse og afslutning i 2015 af flere projekter

Årets faglige resultater for Folkekirkens IT

Folkekirkens It servicerer folkekirken samt Kirkeministeriet med It-ydelser. Opgaverne består i servicering af kirkenettet, herunder aktiviteter, der har at gøre med digitalisering og anvendelse af informationsteknologi i folkekirken og ministeriet. Størstedelen af opgaverne vedrørende folkekirkens It-systemer og Pc'er, herunder økonomi- og fagsystemer samt personregistrering varetages af Folkekirkens It. En nærmere beskrivelse af Folkekirkens It og områdets budget findes under afsnit 4.1.4.

De faglige resultater er opdelt i de førnævnte årsværkforbrug en kort beskrivelse af de væsentligste projekter samt årsværksforbrug. For en opgørelse af nøgletal, driftsorienterede produktionsresultater samt projekter henvises til Årsrapport 2015 for Folkekirkens It. En væsentlig del af organisationens kerneopgaver er større It-projekter i folkekirken eksempelvis implementeringen af FLØS2 (Et nyt lønsystem), der har været et prioriteret indsatsområde for organisationen. For en beskrivelse af projekterne i 2015 henvises til Årsrapport 2015 for Folkekirkens It.

Tabel 2.3.4 Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

Kirkenettets nøgletal:	2012	2013	2014	2015
Antal pc-arbejdspladser	3.688	3.605	3.688	3.850
Antal installationssteder	2.737	2.747	2.731	2.526
Antal brugere	3.939	3.998	4.009	4.025
- heraf personregisterførere	3.065	3.210	2.682	2.847
Antal henvendelser til Brugerservice	37.806	47.244	56.417	49.198
- heraf vedr. pc-support	21.269	21.863	26.028	26.514
- heraf vedr. leverancer m.m.	2.784	4.609	2.768	2.576
- heraf DAP				305
- heraf vedr. personregistrering	13.753	20.772	27.621	19.803
- heraf borgere v/personregistrering	-	-	2.800	1.781

Folkekirkens IT's driftsresultater

Tabel 2.3.4 viser aktiviteterne i Folkekirkens It i 2015. For en nærmere og uddybende redegørelse henvises til Folkekirkens IT's årsrapport 2015.

Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

FUV's formål og opgaver er fastlagt i bekendtgørelse nr. 1501 af 10. december 2013. Bekendtgørelsen er fastsat i medfør af lov nr. 309 af 16. maj 1990 om folkekirkens institutioner til uddannelse og efteruddannelse af præster, samt lovbekendtgørelse nr. 864 af 25. juni 2013 om ansættelse i stillinger i folkekirken.

Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenters overordnede opgaver og formål er:

- På videnskabeligt grundlag give teologiske kandidater en prak-

tisk teologisk uddannelse som forberedelse til arbejdet som præst i folkekirken, og ved efteruddannelse styrke nyansatte præsters forudsætninger for arbejdet som præst i folkekirken

- Styrke almenteologisk, praktisk teologisk og pædagogisk virksomhed i folkekirken, og på videnskabeligt grundlag give almenteologisk, praktisk teologisk og pædagogisk efteruddannelse, herunder også orientering i samfundsvidenskabelige, filosofiske, litterære og kunstneriske forhold med henblik på varetagelse af kirkens opgaver i det moderne samfund
- Uddanne provster med henblik på varetagelse af provstestillingens ledelsesmæssige, vejle-

- dende og administrative funktioner
- Indsamle, bearbejde, udvikle og formidle data og viden, der er relevant for folkekirken og for forholdet mellem kirke og samfund

For en mere fyldestgørende beskrivelse af årets aktiviteter henvises til Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenters årsrapport 2015.

Den samlede kursusaktivitet fremgår af tabel 2.3.5 nedenfor. Oplysninger er opgjort på en anden måde end i 2014 og der er ingen sammenligningstal for tidligere år.

Tabel 2.3.5 Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter	2014	2015
Deltagere/Kursister	1.767	1.870
<i>Pastoralseminariekurser¹⁾</i>	55	65
<i>Den introducerende efteruddannelse^{2) 3)}</i>	414	375
<i>Den almene efteruddannelse³⁾</i>	1.298	1.430
Omkostninger (t.kr)	15.503	15.571
<i>Pastoralseminariekurser¹⁾</i>	3.640	3.663
<i>Den introducerende efteruddannelse^{2) 3)}</i>	3.457	3.417
<i>Den almene efteruddannelse³⁾</i>	8.406	8.491

1) I Århus såvel som København

2) Kun præster og provster

3) Præster, provster andre ansatte i folkekirken. Frivillig såvel som rekvirerede kurser

4) I 2014 kaldte man uddannelserne følgende: Pastoralseminariekurser, den obligatoriske uddannelse og den frie efteruddannelse

Kirkemusikskolerne

Kirkemusikskolerne uddanner kirke-musikere med det overordnede formål at tilgodese folkekirkens behov for kirkemusikere på kort og lang sigt. Kirkemusikskolerne uddanner således organister, kirkesangere, klokkenister og kirkekorledere til folkekirken. Undervisningen omfatter undervisning på eksamenslinjer, eksamensfri undervisning, efteruddannelse og kursusvirksomhed.

I tabel 2.3.6 er vist udviklingen i antal afsluttede uddannelsesforløb for folkekirkens tre kirkemusikskoler. For en nærmere redegørelse af uddannelses- og eksamensformen for skolens uddannelser samt uddannelsessted henvises til den pågældende institutions årsrapport. Det samme gør sig gældende for oversigter over afholdte kurser samt eksamensstatistikker. Der er gennemført en undersøgelse af kirkemusikskolerne i 2015.

Tabel 2.3.6 Gennemførte uddannelsesforløb

Kirkemusikskole	2012/2013	2013/2014	2014/15
Sjællands Kirkemusikskole	157	157	160
<i>Organister</i>	96	94	90
<i>Kirkesangere</i>	57	62	69
<i>Kirkekorledere</i>	4	1	1
Vestervig Kirkemusikskole	145	148	140
<i>Organister</i>	83	86	80
<i>Kirkesangere</i>	62	61	58
<i>Kirkekorledere</i>	0	1	2
Løgumkloster Kirkemusikskole	143	147	143
<i>Organister</i>	75	82	80
<i>Kirkesangere</i>	61	57	54
<i>Klokkenister</i>	7	8	9
<i>Gennemførte uddannelsesforløb i alt</i>	445	452	443

Antallet af gennemførte uddannelsesforløb har samlet været stabilt over de tre senest år. I 2014/15 gennemførte 1,9 og 0,4 pct. færre et uddannelsesforløb i forhold til hhv. 2013/2014.

Kirkefunktionæruddannelse

Fællesfonden yder tilskud til uddannelsen af kirkefunktionærer: Kordegne, kirketjenere og gravere. Kirkefunktionæruddannelsen foregår på AMU Fyn.

Antallet af personer, der har gennemført de forskellige uddannelser, fremgår af tabel 2.3.7.

Tabellen viser statistik for AMU-uddannelser for medarbejdere i folkekirken, som har fulgt AMU-uddannelserne, og viser den obligatoriske grunduddannelse for kirketjenere, gravere og kordegne samt den obliga-

toriske efteruddannelse for kordegne –afhængig af jobfunktionen –samt efteruddannelse for kirkefunktionærer.

Folkekirkens brancheudvalg under Kompetencesekretariatet er ansvarlig for at udvikle, kvalitetssikre og markedsføre AMU-uddannelserne til folkekirkens medarbejdere.

Brancheudvalget er sammensat af repræsentanter fra arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer i folkekirken. Brancheudvalget har følgende sammensætning: Kirkeministeriet, Landsforeningen af Menighedsråd, Danmarks Kirketjenereforening, Danmarks Kordegneforening, FAKK – Forbundet af Kirke- og kirkegårdsansatte, 3F, FPO – Foreningen af Præliminære Organister og Dansk Kirkemusiker Forening.

Tabel 2.3.7 Statistik for hold afholdt under Kirkeministeriet

	Antal deltagere				
	2011	2012	2013	2014	2015
Obligatorisk grunduddannelse	935	883	875	873	853
Fri efteruddannelse	570	453	375	237	425
I alt	1.505	1.336	1.250	1.100	1.278

I forhold til 2014 har der været en stigning svarende til 16 pct. i antal medarbejdere, hvilket skyldes en meget stor stigning i rekvirerede kurser på den fri efteruddannelse.

Forsikringsvirksomhed

Det budgetterede beløb til skader i 2015 var på knap 72,1 mio. kr. I 2015 var den samlede budgetterede udgift til skader og præmier samt korrektion for tidligere års resultat i forhold til reserven på 64,8 mio. kr. Forsikringsregnskabet viser et overskud på 18,2 mio. kr. i 2015 jf. note 4.3. Overskuddet vurderes som særdeles tilfredsstillende, da det skyldes, at der i 2015

har været færre skader. Normalt udviser forsikringsregnskabet små udsving grundet afvigelser fra et gennemsnitligt skadesår. Store udsving sker også regelmæssigt grundet ekstraordinære skadesår som følge af særlige begivenheder som f.eks. storme, skybrud mv. eller omvendt år med gunstig vejrlig o.l. Overskuddet reguleres ved en nedjustering i det fremtidige forsikringsbidrag. Skadebehandlingen varetages af Folkekirkens Forsikringsenhed i Københavns og Helsingør stiftsadministrationer. Antallet af skader i 2015 fremgår af nedenstående tabel 2.3.8.

Tabel 2.3.8 Forsikringsenheden, Status

Skadestype	2014	2015	- heraf afsluttede	- heraf ikke afsluttede	- heraf afviste sager og fejlsager
Stormskade	502	367	143	222	2
Indbrud	143	57	43	12	2
Tyveri/Ran/Røveri	140	82	38	25	19
Indbrud med følgeskader	120	219	134	81	4
Andet	109	93	38	44	11
Hærværk	89	106	79	24	3
Lynnedslag	75	53	30	20	3
Skjult rør	69	65	14	25	26
Vandskade	67	55	16	24	15
Skybrudsskade	41	14	6	5	3
Svamp- & Insektskade	39	39	6	25	8
Påkørsel	37	47	23	21	3
Glas	21	25	16	9	-
Kortslutning	21	22	11	10	1
Brand	15	21	15	5	1
Tilsodning	4	1	1	-	-
Entrepriseskade	4	2	-	2	-
Ekspllosion	-	-	-	-	-
Oversvømmelse	-	1	-	1	-
Briller	-	21	17	4	-
I alt	1496	1290	630	559	101

Et normalt skadesår ligger på 1.200-1.300 sager, hvorfor 2015 i den henseende var et normalt skadesår. Imidlertid fordelte antallet af anmeldelser sig skævt henover året, idet 2. halvår blev påvirket af stormen Gorm i slutning af november. Der var derfor et større antal uafsluttede sager ultimo året, som efterfølgende er nedbragt. Storme, og den deraf følgende stigning i skadesanmeldelser, har tidligere givet personalemæssige udfordringer i Forsikringsenheden, men som konsekvens af begivenhederne i november 2015 er der sket intern oplæring af medarbejdere i sagsbehandling, så-

ledes at Forsikringsenheden nu har et internt "stormberedskab".

2.4 Årets økonomiske resultat

Fællesfonden kom ud af 2015 med et lille negativt resultat på 0,2 mio. kr. Årets resultat består af flere mindre- og merforbrug, hvor merforbrug vedrørende afslutning af flere It-projekter og It-aktiviteter finansieres af videreførte bevillinger. Mindreforbrugene på delregnskab 2 Præster og Provster og delregnskab 6 Folkekirkens fællesudgifter var forventet jf. 2. og 3. kvartalsopfølgning (jf. tabel 2.3). Resultatet er tilfredsstillende, idet der var forventet et lille merforbrug grundet nødvendige tillægsbevillinger til aktiviteter i løbet af 2015.

I budgettet for 2015 var det budgetterede resultat for året på 8,5 mio. kr. (ekskl. delregnskab 32, forsikring, og delregnskab 36, Det bindende stiftsbidrag). Det endelige budgetterede resultat efter tillægsbevillinger tildelt i løbet af året blev på -3,1 mio. kr. herunder en tillægsbevilling, der fejlagtigt blev finansieret som en ordinær tillægsbevilling, men som burde have været finansieret ved ikke-udmøntede omprioriteringsmidler jf. forklaring til tabel 2.4.4. Resultatet var at det budgetterede resultat blev tilsvarende la-

vere i 2015 men omvendt i 2016 hvor hensættelsen indtægtsføres.

Den ikke-budgetterede afvigelse (netto) fordeler sig således:

- 3,8 mio. i mindreforbrug kr. på løn til præster og provster samt 1,4 mio. kr. på godtgørelser og øvrige formål på præstebevillingen
- 2,6 mio. kr. i mindreforbrug til stiftsadministration.
- -7,6 mio. kr. i samlet merforbrug på Folkekirkens It
- -2,7 mio. kr. i samlet merforbrug fordelt på forskellige mer- og mindre indtægter.

Stiftsadministrationer kan videreføre mindreforbruget på 2,6 mio.kr. fra 2015. Folkekirkens It finansierer merforbruget med videreførte midler fra tidligere år. Det resterende mindreforbrug vil hovedsagelig tilbagefalde fællesfonden og indgår i de reserverede midler til pensionsforpligtigelsen. Oversigt over videreførte bevillinger fremgår af tabel 3.2.2.

De konsoliderede driftsposter for fællesfonden fremgår af tabel 2.4.1

Tabel 2.4.1 Fællesfondens økonomiske hovedtal 2015 (t. kr.)

	2013	2014	2015
Ordinære driftsindtægter (konto 10-13)	-1.211.698	-1.209.544	-1.226.991
- heraf indtægtsført bevilling	-1.116.201	-1.116.665	-1.132.063
- heraf salg af varer og tjenester	-95.497	-92.878	-94.928
Ordinære driftsomkostninger (konto 15-20 og 22)	888.572	897.075	919.072
-heraf løn	644.087	657.205	684.788
- heraf afskrivninger	15.993	11.482	10.416
- heraf øvrige omkostninger	228.492	228.388	223.868
Resultat af ordinær drift	-323.126	-312.469	-307.919
Resultat før finansielle poster	-42.757	-22.345	383
Årets resultat	-43.258	-22.318	215

Udgifter til pensionsbidrag- og forsikringsbidrag er siden 2007 blevet faktureret til de lokale kasser af fællesfonden. Fællesfonden hæfter for den samlede pensionsforpligtigelse for tjenestemandsansatte kirkefunktionærer. Folkekirkens forsikringsordning skal hvile i sig selv og er derfor ikke indeholdt i fællesfondens samle-

de resultat, men forsikringen er fortsat en del af balancen. Eventuelle overskud på pensionsordningen hensesættes til pensionsforpligtigelsen, som dermed går i nul.

Tabel 2.4.2 giver status over fællesfondens balance ultimo 2015.

Tabel 2.4.2 Fællesfondens balance (t. kr.)

Tabel 2.4.2. Fællesfonden balance (t.kr.)

	2013	2014	2015
Anlægsaktiver i alt	196.645	196.862	713.246
Omsætningsaktiver	621.172	664.367	226.054
Aktiver i alt	817.817	861.230	939.300
Egenkapital	-283.099	-294.971	-307.875
Hensatte forpligtelser	-267.158	-294.336	-336.548
Langfristet gæld	-93.785	-85.120	-103.163
Kortfristet gæld	-173.775	-186.802	-191.713
Passiver i alt	-817.817	-861.230	-939.300

Status for fællesfondens balance beskrives kort nedenfor. For en nærmere specifikation af status henvises til bilag 4.2

Aktiver og passiver var ultimo 2015 på 939,3 mio. kr. Forøgelsen af aktiverne på 78,1 mio. kr. kan delvist henføres til en stigning i den likvide beholdning som konsekvens af hensættelser til pensionsforpligtigheden samt en forøgelse af forsikringshensættelserne. Der var dog i 2015 færre hensættelser til forsikringssskader i forhold til udbetalinger end i 2013 og 2014, som derved har reduceret beholdningen lidt. Den store forskydning mellem omsætningsaktiver og anlægsaktiver skyldes placeringen af fællesfondens likvide midler i finansielle anlægsaktiver jf. afsnit 4.

Den tilsvarende stigning i fællesfondens passiver kan delvist tilskrives en forøgelse af langfristet gæld. Langfristet gæld på fællesfonden består udelukkende af forsikringsreserven, som er steget grundet et gunstigt skadesår. Derudover er der en stigning i feriepengeforpligtigheden afledt af en forøget hensættelse i 2015 grundet en ny beregningsmetode. Et fald i leverandører af vare- og tjenesteydelser mv. for alle stifterne har dog reduceret passiv siden. En mindre forøgelse i egenkapitalen på 11,7 mio. kr. kan hovedsageligt henføres til likviditetsoverførsler inden for fællesfonden.

Afvigelsen mellem budget og regnskab fordelt overordnet på delregnskaber

Tabel 2.4.3 giver en oversigt over fællesfondens indtægter og udgifter fordelt på delregnskaber. Der redegøres for de forskellige årsagsforklaringer under bilag 4. Tabellen viser et samlet mindreforbrug i regnskabet på 0,2 mio. kr. i forhold til budgettet.

Delregnskab 1, Landskirkeskat mv.: Landskirkeskatten samt tilskud for administration af navneændringer har som forventet overholdt budgettet.

Delregnskab 2, Præster og Provster: Delregnskabet viser samlet et mindreforbrug på 5,2 mio. kr. Årsagen skal primært findes i et generelt mindreforbrug på 3,8 mio. kr. på præsteløn til præster med statsrefusion og et mindreforbrug på præstegodtgørelser på 1,7 mio. kr. Den resterende afvigelse skyldes et samlet merforbrug på 0,4 mio. kr. på løn til fællesfondspræster, løn til barselsvikarer samt feriepengeregulering. Posten løn til barselsvikarer udviser et stigende merforbrug, der kan tilskrives den stigende andel af yngre præster. Afvigelsen er tilfredsstillende. Der er stort fokus på forbruget og på styring af præstebevillingen.

Delregnskab 3

Delregnskabet udviser et samlet mindreforbrug på 2,6 mio. kr. fordelt på stiftsadministrationerne med 1,1 mio. kr. og 1,6 på driftscentrene. Puljen til

personalemæssige tiltag udviser et lille merforbrug på 0,1 mio. kr. Stifterne og centrenes nettomindreforbrug videreføres til 2016.

Delregnskab 4, Folkekirkens IT: Viser et samlet merforbrug på 7,6 mio. kr., der dækker over flere forskellige mindre- og merforbrug primært grundet færdiggørelse af udskudte projekter hos Folkekirkens It jf. årsrapport for 2014 og noter til afsnit 4

Delregnskab 5, Folkekirkens uddannelser

Delregnskabet udviser et mindreforbrug på 0,2 mio. kr på uddannelser til primært kirkefunktionærer.

Delregnskab 6, Folkekirkens Fællesudgifter: Mindreforbruget på 1,1 mio. kr. skyldes et mindreforbrug på udbetaling til Nationalmuseet samt flere indtægtsførte hensættelser jf. afsnit 4.

Delregnskab 7, Folkekirkelige tilskud: Delregnskabet mindreforbrug på 1,1 mio. kr. kan primært henføres til et mindreforbrug på 1,1 mio. kr. til samarbejdsforsøg, da der ikke er givet tilsagn under forsøgsprojektordningen

(§ 44 samarbejdsforsøg i menighedsråd). Et lille merforbrug på bevillingen til Den folkekirkelige Udviklingsfond skyldes, at der ud over den afsatte bevilling var udmøntet tilbageførte midler fra et projekt, der var aflyst. Midlerne blev dog ikke indtægtsført, men er stadig hensatte.

Delregnskab 9, Reserver

Delregnskabet har fulgt budgettet.

Delregnskab 11, Finansielle poster:

Fællesfonden har en stor beholdning af likvide midler. Indtægter i 2015 på 0,2 mio. kr. skyldes afkast på investeringer jf. afsnit 4.

Delregnskab 21, udligningstilskuddet:

Bevillingen har fulgt budgettet, og midler er udbetalt til ligningsområder med lavt indtægtsgrundlag.

Delregnskaberne 31 og 32, Pension og Forsikring:

Over- og underskud hensættes til formålet/opgaverne således, at regnskaberne altid går i nul.

Tabel 2.4.3 Administrerede udgifter og indtægter 2015 (t. kr.)

Delregnskab	Bevillingstyper	Budget	Regnskab	Afvigelse	Note
1. - Landskirkeskat	Indtægtsbevilling	-1.133.143	-1.133.143	-0	4.1.1
2. - Præster og provster	Lovbunden bevilling	645.605	640.431	-5.174	4.1.2.
- heraf formål 21 - Løn 40/60 præster		548.681	544.901	-3.780	
- heraf formål 22 - Fællesfundspræster		47.315	47.492	177	
- heraf formål 23 - Barselsvikarer		3.919	4.129	210	
- heraf formål 24 - Godtgørelser		35.670	33.924	-1.745	
- heraf formål 27 - Feriepengeforpligtelse		10.020	9.986	-35	
3. – Stiftsadministrationer	Driftsbevilling	80.843	78.218	-2.624	4.1.3.
- heraf formål 10 - Generel virksomhed		75.201	74.094	-1.107	
- heraf formål 15 - Indtægtsdækket virksomhed		2.244	602	-1.643	
- heraf formål 16 - Bevillingsfinansieret center		2.704	2.704	0	
- heraf formål 59 - Personalemæssige tiltag		693	819	126	
4. – Folkekirkens IT	Driftsbevilling	92.098	99.723	7.625	4.1.4.
- heraf formål 81 Fælles systemer og aktiviteter		23.484	26.183	2.698	
- heraf formål 82 Folkekirkens systemer		6.829	11.139	4.309	
- heraf formål 83 Civile registrering og Kirkebog		8.964	9.266	302	
- heraf formål 84 Provstisystemer		2.392	1.159	-1.232	
- heraf formål 85 Stiftssystemer		23.086	21.575	-1.511	
- heraf formål 86 Kirkeministeriets systemer		-	-709	-709	
- heraf formål 87 Folkekirken.dk		4.104	3.330	-774	
- heraf formål 88 Folkekirkens IT		23.238	27.780	4.541	
5. - Folkekirkens uddannelser	Driftsbevilling	59.339	59.099	-240	4.1.5.
6. – Folkekirkens fællesudgifter	Driftsbevilling	25.811	24.435	-1.376	4.1.6.
7. - Folkekirkelige tilskud	Anden bevilling	22.171	21.223	-948	4.1.7.
9. - Reserver	Anden bevilling	8.048	8.048	0	4.1.9.
11. - Finansielle poster (netto)	Anden bevilling	-	-178	-178	4.1.11.
21. - Tilskud til lokale kasser	Anden bevilling	106.658	106.658	-0	4.1.21.
31. – Pension, tjenestemænd	Lovbunden bevilling	95.701	95.701	-0	4.1.31.
I alt		3.129	215	-2.914	

Af tabel 2.4.4-2.4.7 fremgår det hvilke tillægsbevillinger samt udmøntninger fra centrale puljer, der er blevet foretaget i 2015. Tillægsbevillinger er sædvanligtvis finansieret af årets re-

sultat, men kan også finansieres af andre bevillinger og formål. De øvrige bevillinger er finansieret af centrale puljer og/eller hensættelser.

Tabel 2.4.4 Tillægsbevillinger 2015 (t.kr.)

Beskrivelse	Løn	Øvrig drift	I alt	Dim.
Helsingør stift - omflytning præstelønsbevilling	1.200	0	1.200	2-21
Lolland-Falsters stift - omflytning præstelønsbevilling	-500	0	-500	2-21
Aalborg stift - omflytning præstelønsbevilling	-700	0	-700	2-21
Feriepengehens.præsteløn - Københavns Stift ¹	98	0	98	2-27
Feriepengehens.præsteløn - Helsingør Stift	886	0	886	2-27
Feriepengehens.præsteløn - Roskilde Stift	1.739	0	1.739	2-27
Feriepengehens.præsteløn - Fyens Stift	337	0	337	2-27
Feriepengehens.præsteløn - Aalborg Stift	548	0	548	2-27
Feriepengehens.præsteløn - Viborg Stift	544	0	544	2-27
Feriepengehens.præsteløn - Århus Stift	127	0	127	2-27
Feriepengehens.præsteløn - Ribe Stift	561	0	561	2-27
Feriepengehens.præsteløn - Haderslev Stift	351	0	351	2-27
Århus Stift - bispevalg	0	237	237	3-10
Københavns Stift - finansiering af barselsvikarer	149	0	149	3-10
Fællesfonden bevillingsomflytning stiftscentre	3.735	773	4.508	3-10
Københavns Stift bevillingsomflytning stiftscentre	-259	-29	-288	3-10
Helsingør Stift bevillingsomflytning stiftscentre	-619	-90	-709	3-10
Roskilde Stift bevillingsomflytning stiftscentre	-640	-102	-742	3-10
Lolland-Falsters Stift bevillingsomflytning stiftscentre	-256	-40	-296	3-10
Fyens Stift bevillingsomflytning stiftscentre	-516	-80	-596	3-10
Aalborg Stift bevillingsomflytning stiftscentre	-516	-75	-591	3-10
Viborg Stift bevillingsomflytning stiftscentre	-620	-105	-725	3-10
Århus Stift bevillingsomflytning stiftscentre	-644	-98	-742	3-10
Ribe Stift bevillingsomflytning stiftscentre	-555	-83	-638	3-10
Haderslev Stift bevillingsomflytning stiftscentre	-463	-72	-535	3-10
Feriepengehens.stiftsadm. - Københavns Stift	621	0	621	3-10
Feriepengehens.stiftsadm. - Helsingør Stift	274	0	274	3-10
Feriepengehens.stiftsadm. - Roskilde Stift	102	0	102	3-10
Feriepengehens.stiftsadm. - Lolland-Falsters Stift	69	0	69	3-10
Feriepengehens.stiftsadm. - Fyens Stift	280	0	280	3-10
Feriepengehens.stiftsadm. - Aalborg Stift	349	0	349	3-10
Feriepengehens.stiftsadm. - Viborg Stift	111	0	111	3-10
Feriepengehens.stiftsadm. - Århus Stift	233	0	233	3-10
Feriepengehens.stiftsadm. - Ribe Stift	220	0	220	3-10
Feriepengehens.stiftsadm. - Haderslev Stift	180	0	180	3-10
Lolland-Falsters Stift bevillingsomflytning stiftscentre	201	0	201	3-16
Fyens Stift bevillingsomflytning stiftscentre	776	0	776	3-16
Aalborg Stift bevillingsomflytning stiftscentre	376	0	376	3-16
ADF - forøgelse af puljen til personalemæssige tiltag	0	200	200	3-59

Feriepengehens.Folkekirkens IT - folkekirken.dk	100	0	100	4-87
Feriepengehens. - Sjællands KMS	59	0	59	5-51
Feriepengehens. - Vestervig KMS	162	0	162	5-51
Feriepengehens. - Løgumkloster KMS	143	0	143	5-51
Feriepengehens. - FUV	507	0	507	5-52
Korrektion for 2 pct. besparelse af bevilling til adm. af fællesfonden	0	32	32	6-10
Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler - udredningsprojekt for landsbykirkers transformation	0	100	100	6-10
Kirkeministeriet - Menighedsråd på jeres måde	0	2.260	2.260	6-10
Tillægsbevillinger i alt	8.751	2.829	11.580	

1) - Yderligere 1.230 t.kr. til Københavns stifts feriepengehensættelse på præster er finansieret af omprioriteringspuljen

Der er givet tillægsbevillinger finansieret af fællesfondens resultat på samlet 11,6 mio. kr. En stor del af tillægsbevillingerne vedrører en omlægning af beregningsmetoden for feriepengeforpligtigelsen i forbindelse med overgang til nyt lønsystem. Desuden er en tillægsbevilling til Menighedsråd på jeres måde, ved en fejl finansieret som en ordinær tillægsbevilling af re-

sultatet og ikke af ikke-udmøntede omprioriteringsmidler. Tillægsbevillingen er hensat jf. tabel 4.2.5 og vil blive indtægtsført i 2016 således at den oprindelige beslutning efterleves. De ikke-forbrugte midler er - i lighed med de ikke-udmøntede midler fra omprioriteringsreserven - videreført og reserveret/hensat til 2016 jf. tabel 4.2.5.

Tabel 2.4.5 Udmøntning fra midler til centerimplementering (t.kr.)

Centerimplementeringspulje	Løn	Øvrig drift	I alt	Dim.
Fællesfonden centerimplementering	0	-1.350	1.350	3-10
Fællesfonden centerimplementering	0	1.350	1.350	3-16
Københavns Stift centerimplementering	23	0	23	3-10
Helsingør Stift centerimplementering	40	0	40	3-10
Lolland-Falsters Stift centerimplementering	-60	0	-60	3-10
Fyens Stift centerimplementering	-290	0	-290	3-10
Aalborg Stift centerimplementering	190	0	190	3-10
Viborg Stift centerimplementering	10	0	10	3-10
Århus Stift centerimplementering	220	0	220	3-10
Ribe Stift centerimplementering	405	0	405	3-10
Haderslev Stift centerimplementering	95	0	95	3-10
Lolland-Falsters Stift centerimplementering	-73	0	-73	3-15
Lolland-Falsters Stift centerimplementering	133	0	133	3-16
Fyens Stift centerimplementering	1.042	22	1.064	3-16
Aalborg Stift centerimplementering	-36	189	153	3-16
Udmøntning fra centerimplementeringspulje i alt	1.698	211	1.909	

Det blev i forbindelse med beslutning om stifternes centerdannelse besluttet en bevilling til udgifter i forbindelse med centerimplementeringen i stif-

terne. Udmøntningen er foretaget på baggrund af den reelle udgift afledt af centredannelse herunder forsinkelsen.

Tabel 2.4.6 Udmøntning fra midler til bispevalg 2015 (t.kr.)

Pulje til bispevalg	Løn	Øvrig drift	I alt	Dim.
Århus Stift bispevielse	98	301	399	3-10
Udmøntning fra bispepulje i alt	98	301	399	

Der var grundet flere bispevalg end normalt i de senere år afsat midler til aktiviteten.

Tabel 2.4.7 Budget og tillægsbevillinger (t.kr.)

Omprioriteringspulje	Løn	Øvrig drift	I alt	Dim.
Københavns Stift - Feriepengehensættelse præster	0	1.230	1.230	2-27
Københavns Stift - Danske Kirkedage	0	500	500	3-10
Københavns Stift - Udviklingsmedarbejder	704	146	850	3-10
FUV - Kirken på landet	0	837	837	5-52
Kirkeministeriet - APV-værktøj til præster	0	144	144	6-10
Mellemkirkeligt Råd - Pastoralbetjening af asylansøgere	0	450	450	7-63
Landsforeningen af menighedsråd - arbejdsmiljørådgivning	0	250	250	9-99
Udmøntning fra omprioriteringspulje i alt	704	3.557	4.262	

I budget 2015 blev alle midler i omprioriteringspuljen ikke udmøntet i forbindelse med den ordinære budgetproces. Tillægsbevillinger blev dels finansieret af omprioriteringsmidler og dels af årets budgetterede resultat.

Kirkeministerien fastlagde budgettet for fællesfonden for 2015 i november

2014. Disse tal fremgår af første kolonne (budget 2015) i nedenstående tabel 2.4.8. Det endelige budgettal 2015 indeholder en række omflytninger og tillægsbevillinger (jf. tabel 2.4.4). Det er tallene for Budget + TB, der er anvendt som budget for 2015 i denne årsrapport.

Tabel 2.4.8 Budget og tillægsbevillinger (t.kr.)

(t. kr.)	Budget 2015	Budget+TB 2015	Periodens Forskel
DELREGNSKAB - 1 - Landskirkeskat og kompensation (indtægt)		-1.133.143	-1.133.143
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	639.183	645.605	-6.421
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	76.068	80.843	4.775
DELREGNSKAB - 4 - Folkekirkens IT	91.998	92.098	100
DELREGNSKAB - 5 - Folkekirkens uddannelser	57.631	59.339	1.708
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	23.674	25.811	2.137
DELREGNSKAB - 7 - Folkekirkelige tilskud	21.721	22.171	450
DELREGNSKAB - 9 - Reserver	12.059	8.048	-4.012
DELREGNSKAB - 11 - Finansielle poster (netto)	0	0	-
DELREGNSKAB - 21 - Tilskud til lokale kasser	106.658	106.658	-
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd	95.701	95.701	-
Total	-8.450	3.129	11.579

Nedenstående kommentarer til tabel 2.4.4 - 2.4.8 beskriver de ændringer, der er foretaget i forhold til det oprindelige budget.

Delregnskab 2 – Præster og provster
Præstebevillingen blev øget med ca. 6,4 mio. kr. Årsagen var, at i forbindelse med overgangen til det nye løn-system (FLØS2) ændrede man beregningsmetode for feriepengehensættelserne. Det betød at der var behov for en forøgelse af den nuværende hensættelse. Forøgelse – for præsterne - blev finansieret ved tillægsbevilling på 6,4 mio. kr. (finansieret af resultatet). Yderligere 1,8 mio. kr. blev finansieret af allerede hensatte men ikke-udmøntede omprioriteringsmidler jf. tabel 2.4.9

Delregnskab 3 - Stiftsadministrationer
I 2015 har stifterne modtaget nettotillægsbevilling på knap 2,8 mio. kr., hvoraf 2,4 mio.kr. vedrører ekstra hensættelse til feriepengeforpligtigelse og 0,2 mio. kr. vedrører delfinansiering af et bispevalg og 0,2 mio. kr. vedrører finansiering af en barselsvikar i Københavns Stift. Der blev i 2015 givet en tillægsbevilling til bispevalg i Århus Stift, da den afsatte bevilling ikke var tilstrækkelig. Delregnskabet indeholder også puljen til personale-mæssige tiltag, som er tilført en tillægsbevilling i 2015 på 0,2 mio. kr. Derudover er ydet yderligere delfinansiering på 0,4 mio. kr. til førnævnte bispevalg fra en bevilling på delregnskab 6 samt bevilling på 0,5 mio. kr. til afholdelse af Danske Kirkedage. Endelig har et stift modtaget bevilling til finansiering af en tidsbegrænset medarbejder. De sidste to var finan-

sieret af ikke-udmøntede omprioriteringsmidler.

Midler der blev omkostningsført i 2013 til Påskeprojektet er anvendt af Århus Stift i 2015 og tilsvarende er midler fra 2014 i forbindelse med et pensionstilkøb for en stiftskontorchef ligeledes finansieret af hensættelserne.

Anlægspuljen har desuden finansieret renoveringer af fællesfondens bygninger jf. tabel 4.2.10. På delregnskab 3 vedrører det stiftsadministrationernes lokaliteter, men udgiften afholdes på delregnskab 6.

Delregnskab 4 – Folkekirkens It (og Folkekirken.dk)

Som en del af den ændrede beregningsmetode af feriepengehensættelsen blev der givet en tillægsbevilling på 0,1 mio. kr. til Folkekirken.dk

Delregnskab 5 - Uddannelse

Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter samt de tre kirkemusikskoler modtog en bevilling på 0,9 mio. kr. til ekstraordinær feriepengehensættelser. Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter modtog endvidere en bevilling på 0,8 mio. kr. til *Kirken på landet*, som ikke er omplaceret, men er

omkostningsført på delregnskab 9 (Reserver) og hensat. Renoveringer på to kirkemusikskoler samt Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter er finansieret af anlægspuljen på delregnskab 9.

Delregnskab 6 – Folkekirkens fællesudgifter

Budgettet for delregnskabet er blevet tilført nettomidler ved tillægsbevillinger på samlet 2,1 mio. kr. finansieret ved en reduktion af resultatet. Det kongelige Danske Kunstakademis Skoler var bevilget 0,1 mio. kr. til et udredningsprojekt. Bevillingen til administrationen af fællesfonden blev justeret med 32 t.kr. og endelig blev Projekt Menighedsråd på Jeres Måde finansieret med en tillægsbevilling på 2,3 mio. kr.

Delregnskab 7 – Folkekirkens tilskud

Mellemkirkeligt Råd blev bevilliget en bevilling på knap 0,5 mio. kr. til Pastoralbetjening af asylansøgere.

Delregnskab 9 – Reserver

Landsforeningen af Menighedsråd blev bevilget knap 0,3 mio. kr. til arbejdsmiljørådgivning. Midlerne blev reserveret på delregnskab 9 i forbindelse med budgetprocessen og efter beslutning udmøntet på delregnskabet.

Tabel 2.4.9 Udbetalt fra tidligere års bevillinger og puljer 2015 (t.kr)

Udbetalt fra tidligere års bevillinger og puljer 2015 (t. kr.)

Omprioriteringspulje	Løn	Øvrig drift	I alt	Dim.
Feriepengehensættelse præster fra omp. pulje 2014	1.823	0	1.823	2-27
Tillægsbevillinger	Løn	Øvrig drift	I alt	Dim.
Pensionsbidrag - forøgelse 2014	278	0	278	3-10
Påskeprojekt fra pulje 2013	0	2.078	2.078	3-10
FUV - husrenovering 2014	0	708	708	5-52
Anlægspulje	Løn	Øvrig drift	I alt	Dim.
Viborg stift	0	255	255	3-10
Haderslev stift	0	127	127	3-10
Århus stift anlægspulje 2014	0	286	286	3-10
Helsingør stift anlægspulje 2014	0	221	221	3-10
Helsingør stift anlægspulje 2013	0	65	65	3-10
FUV anlægspulje 2014 vinduer	0	500	500	5-52
Udbetalt fra tidligere års bevillinger og centrale puljer i alt	2.101	4.241	6.342	

Af tabel 2.4.9 fremgår de bevillinger som er anvendt fra hensatte midler. Bevillingerne er forklaret under de re-

levante delregnskaber. Undtagelsen er anlægsbevillinger, som fremgår nedenfor.

Tabel 2.4.10 anlægspulje 2015 (t.kr)

Anlægspulje	Løn	Øvrig drift	I alt
Københavns Stift	0	600	600
Helsingør Stift	0	45	45
Fyens Stift	0	300	300
Aalborg Stift	0	136	136
Viborg Stift	0	148	148
Haderslev Stift	0	920	920
Århus Stift	0	240	240
Århus Stift	0	643	643
Vestervig KMS	0	232	232
Sjællands KMS	0	250	250
FUV	0	500	500
Udmøntning fra omprioriteringspulje i alt	0	4.014	4.014

De fleste af stiftsadministrationernes og uddannelsesinstitutionernes bygninger er ejet af Fællesfonden. Derfor er der på fællesfondens budget afsat en bevilling til vedligeholdelse af dele af bygningerne jf. afsnit 4.1.9. Af tabel 2.4.10 fremgår, hvilke stiftsadministrationer og institutioner, der har modtaget anlægsbevillinger i 2015. Af

tabel 2.4.9 fremgår det hvilke institutioner herunder stifter, der har modtaget anlægsbevillinger i tidligere år, men hvor midlerne først er anvendt i 2015.

2.5 Opgaver og ressourcer

Tabel 2.5.1 viser fordelingen af årets resultat på hovedopgaver og for delregnskab 2 Præster og provster, delregnskab 3 stiftsadministrationerne og centre samt delregnskab 4 Folkekirkens It, hvilket er de hovedformål, der tidsregistres på. Centrenes opgave

er et "hovedformål" i sig selv og fremgår selvstændigt. Det resterende resourceforbrug på de øvrige delregnskaber fremgår af afsnit 2.4 Faglige resultater.

Tabel 2.5.1 Fællesfonden – institutionernes økonomiske hovedtal (t.kr.)
2015 (t. kr.)

Opgave	Indtægtsført bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af resultat
Delregnskab 2 - Kirkeligt arbejde	-643.266	-975	639.100	-5.140
Delregnskab 3 - Stiftsadministration	-77.831	-15.082	90.517	-2.396
Formål 10 - Generel virksomhed	-72.883	-2.702	74.697	-888
- heraf generel ledelse og administration	-28.884	-1.071	29.603	-352
- heraf personaleopgaver for eksterne	-12.442	-461	12.752	-152
- heraf styrelse	-21.153	-784	21.680	-258
- heraf rådgivning	-9.505	-352	9.742	-116
- heraf økonomiopgaver for eksterne	-898	-33	920	-11
Formål 15 - Delvist indtægtsdækket virksomhed	-2.244	-12.380	13.116	-1.508
- heraf Forsikringsenhed	0	-4.058	2.790	-1.268
- heraf KAS/GIAS center	0	-5.996	5.996	0
- heraf Folkekirkens adm. Fællesskab	-2.244	-2.327	4.331	-241
Formål 16 - Bevillingsfinansieret center	-2.704	0	2.704	0
- heraf Plansagscenter	-530	0	530	0
- heraf Fællesfondsløncenter	-2.175	0	2.175	0
Delregnskab 4 – Folkekirkens IT	-92.098	-23.396	123.119	7.625
- heraf generel ledelse og administration	-25.097	-6.146	32.468	1.225
- heraf fælles systemer og aktiviteter	-29.511	-7.227	38.178	1.441
- heraf folkekirkens systemer	-9.697	-2.375	12.545	473
- heraf civilregistrering og kirkebog	-16.409	-4.018	21.229	801
- heraf provstisystemer	-1.184	-290	1.532	58
- heraf stiftssystemer	-5.178	-1.268	6.699	253
- heraf kirkeministeriets systemer	-917	-225	1.187	45
- heraf folkekirken.dk	-4.104	-1.848	9.282	3.330
Total	-813.195	-39.453	852.737	88

Note: Ovenstående resultat er ikke fællesfondens resultat på de pågældende områder. Fællesfondens omkostninger, som f.eks. afskrivninger på fællesfondens bygninger) indgår ikke i 2.5.1, da de ikke vedrører opgaverne.

2.6 Målrapportering

Der er indgået resultataftaler mellem Kirkeministeriet og de underliggende institutioner - de enkelte stifter, Folkekirkens It, Folkekirkens Administrative Fællesskab, Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter samt de tre Kirkemusikskoler.

Resultataftalerne er ikke en kontrakt i aftaleretlig betydning, men angiver en række mål, som institutionerne skal arbejde hen imod. Formålene med målene kan sammenfattes i tre aspekter ved resultataftalerne:

1. Skabe synlighed og gennemskuelighed omkring institutionens mål og resultater
2. Understøtte dialogen mellem ministeriet, bestyrelse og ledelse om fastsættelse og gennemførelse af væsentlige kort- og langsigtede målsætninger
3. Fungere som internt styringsredskab for institutionen

Institutionerne opgør, om målene er helt eller delvist opfyldt. De tre farvekoder herunder viser, hvordan der samles op på resultaterne.

Opfyldt
Delvist opfyldt
Ikke opfyldt

Det er et generelt krav i resultatkravene, at de forudsætter en ekstra indsats af den pågældende institution og ledelse. Indsatsområderne vedrører

de 20 pct. af opgaverne, som stiftet, institutioner og ministeriet finder, at det er vigtigt at fokusere på.

For de aftalte indsatsområder skal aftalen indeholde konkrete mål, der skal være præcist formulerede og gennemskuelige, så de er tydelige og forståelige for tredjemand. For detaljeret målrapportering af resultataftaler henvises der til de enkelte stifters og institutioners årsrapporter.

Historisk opfyldelse af mål, som går igen er inddraget i denne målrapportering og illustreret grafisk.

Stifterne

Stifterne havde for 2015 følgende generelle mål i deres resultataftaler:

1. *Lokalplanforslag*: Stiftsadministrationerne er forpligtet til at vurdere lokalplanforslag screenet af plancentret inden for 10 arbejdsdage. Der måles på rettidig vurdering af lokalplanforslag screenet og fremsendt fra plancentret. Er 80 % af lokalplanforslagene vurderet inden for 10 arbejdsdage anses målet for opfyldt.

2. *Budgetopfølgning*: For at understøtte økonomistyringen af fællesfondens midler, er stiftsadministrationen forpligtet til rettidigt at indsende budgetopfølgninger og underskrevet årsrapport til Kirkeministeriet.

3. Der måles på rettidig indsendelse af budgetopfølgninger 1. – 3. kvartal, samt underskrevet årsrapport. Er 75 % af publikationerne indsendt rettidigt anses målet for opfyldt.

4. *Forhandlinger i niveau 2:* Stiftsadministrationerne skal i forbindelse med forhandlingerne i niveau 2 under organisationsaftalen for kirkefunktionærer og overenskomsten for organister, afholde møde inden for en frist af en måned, medmindre andet er aftalt. Er 90 % af møderne afholdt inden for en måned, eller er andet aftalt anses målet for opfyldt.

5. *MUS:* Stiftsadministrationerne skal afholde MUS med hver enkelt medarbejder i løbet af året efter koncept udarbejdet i perioden 2013 til 2014. Er der afholdt MUS-samtaler med mindst

95 % af medarbejderne efter det nye koncept anses målet for opfyldt.

Det fremgår af Figur 2.6.1, at stifterne overordnet opfylder deres mål. Lolland-Falsters Stift opfyldte ikke mål om implementering af nyt MUS-koncept, idet stiftet fik ny stiftskontorchef i 2015. Målet om rettidig afholdelse af samtaler i niveau 2 blev i hhv. Ribe og Haderslev Stifter ikke opfyldt og delvist opfyldt. I Ribe blev målet nedprioriteret i forbindelse med implementering af løncenterfunktionen, og i Haderslev forsøgte stiftet forgæves at aftale en ny mødedato inden for aftalefristen. Lolland-Falsters Stift havde ingen anmodninger om forhandlinger i niveau 2 i 2015 og feltet er derfor blankt i figur 2.6.1.

Figur 2.6.1 Evaluering af resultatmålene – stifterne

Målopfyldelse:	København	Helsingør	Roskilde	Lolland-Falster	Fyen	Aalborg	Viborg	Århus	Ribe	Haderslev
Lokalplanforlag										
Budgetopfølgning										
Forhandlinger i niveau 2										
MUS										

Målet om rettidig behandling af lokalplanforslag blev kun delvist opfyldt i Københavns og Lolland-Falsters Stifter. I Lolland-Falsters Stift havde man

kun fire sager og havde samtidig en fuldstændig personaleudskiftning på sagsområdet. I Københavns var sagsbehandlingsområdet ramt af sygdom og barsel. Alle andre mål er opfyldt af

alle stifter, hvilket viser, at stifterne samlet set er gode til opfylde aftalemålene. Kirkeministeriet vurderer

samlet set stifternes opfyldelse af de fælles mål som tilfredsstillende.

Figur 2.6.2 Målopfylldelse for centre

Målopfylldelse	Forsikringsenheden	ADF	Præstelønscenteret	Plancenter	KAS/GIAS
Rettidig fremsendelse af kvitteringer					
Opstilling af mål for sagsbehandlingstiden					
Rettidig fremsendelse af afstemningsrapporter					
Bedre oplevet kvalitet på økonomiområdet					
Udarbejdelse af tillæg til stifternes regnskabsinstruks vedr. præsteløn					
Udarbejdelse af kontrolkatalog vedr. præsteløn					
Opdatering af serviceaftale					
Rettidig screening af plansager					
Rettidig udbetaling af lån					

I resultataftalerne for 2015 er der i ikke for stifternes vedkommende gangere fra de tidligere år, og mængden af fællesmål er nedbragt for at give plads til centermål. Overordnet set gælder det, at delvist opfyldte mål kan henledes til enkelte sygdomsforløb, barsel og lign. Den delvise målopfylldelse bunder således ofte i, at målene dækker områder med en lille sagsvolumen. Som noget nyt er der i resultataftalerne for 2016 indført individuelle mål for stifterne, der giver mulighed for i endnu højere grad at

vælge fokusområder, der stemmer overens med stifternes udfordringer.

Forsikringsenheden

Forsikringsenheden startede medio 2013, og 2015 har således været centerets andet fulde kalenderår i drift. Centeret havde i 2015 to resultatmål:

1. *Kvitteringsbrev:* Forsikringsenheden skal i forbindelse med administrationen af brand- og tingskader i Folkekirkens Selvforsikringsordning fremsende en kvittering for modtagelse af

en skadesanmeldelse. Kvitteringen skal i de uger, hvor antallet af skadesanmeldelser ikke overstiger 40 fremsendes senest to arbejdsdage efter skadesanmeldelsen er modtaget.

2. *Opstilling af mål for sagsbehandlingstiden:* Forsikringsenheden skal senest ved udgangen af 3. kvartal 2015 have udarbejdet en metode til at foretage en troværdig måling af sagsbehandlingstiden på sagsniveau. Metoden skal herefter testes i perioden oktober-november 2015, således at det kan danne grundlag for udarbejdelsen af resultatmål for sagsbehandlingstiden i Forsikringsenheden for 2016. Målet er opfyldt, hvis begge resultatkrav er opfyldes rettidigt.

Forsikringsenhedens mål om rettidig afsendelse af kvitteringsbreve er delvist opfyldt, mens udviklingsmålet er udskudt. Det fremgår af årsrapporterne for de to stifter, at årsagen til at udviklingsmålet ikke kan opfyldes, er at målet var afhængigt af implementering af en ny IT-løsning for anmeldelse og sagsbehandling af forsikringsskader i 2015. It-løsningen forventes dog først at blive testet i løbet af 2016 og sat i drift fra 2017. Kirkeministeriet er løbende blevet orienteret herom. Det er Kirkeministeriets vurdering, at målopfyldelsen for resul-

tatmålet om kvitteringsbreve er mindre tilfredsstillende.

Folkekirkens Administrative

Fællesskab

Folkekirkens Administrative Fællesskab (AdF) havde for 2015 to resultatmål.

1. *Rettidig fremsendelse af afstemningsrapporter.* Der måles på rettidig fremsendelse af kommenterede balanceafstemninger til partnere.
2. AdF skal i den *oplevede kvalitet af opgaveløsning på økonomiområdet* generelt over en 3-årig periode hæve andelen af meget tilfredse partnere med 10 % om året. For 2015 er målet opfyldt, hvis 50 % af partnerne er meget tilfredse med opgaveløsningen.

Målet for en forbedring af den oplevede kvalitet er ikke opfyldt, idet blot 31 % af AdF's partnere er meget tilfredse. 71 % angiver imidlertid, at de er tilfredse eller meget tilfredse. Målet er ambitiøst og strækker sig over flere år, og Kirkeministeriet vil sammen med AdF have fokus på, hvordan målet kan opfyldes i de kommende år. Den delvise opfyldelse af målet om rettidig fremsendelse af balanceafstemninger skyldes at AdF har tilpasset personaleressourcerne til en situation, hvor forventede effektiviseringer ved ibrugtagningen af nyt lønsystem er implementeret, men som følge af

forsinkelser i udvikling og implementering af systemet er den forventede effektivisering ikke realiseret. Som følge heraf har AdF været nødt til i spidsbelastningsperioderne at nedprioritere resultatmålet om rettidig udsendelse af afstemningsrapporter. På denne baggrund vurderes en delvis målopfyldelse som tilfredsstillende.

Præstelønscenteret

Præstelønscenteret havde i 2015 for første gang centerspecifikke mål. Centeret havde for 2015 tre mål:

1. *Udarbejdelse af tillæg til stifternes regnskabsinstruks vedr. præsteløn:* Præstelønscenteret skal udarbejde en model for et tillæg til stifternes regnskabsinstruks vedr. stifternes håndtering af præsteløn, herunder samarbejdet med præstelønscenteret.
2. *Udarbejdelse af kontrolkatalog vedr. præsteløn:* Præstelønscenteret skal udarbejde et kontrolkatalog for stiftsadministrationers og præstelønscenterets attestations- og kontrolprocedurer for håndtering af præsteløn.
3. *Opdatering af serviceaftale:* Præstelønscenteret skal opdatere serviceaftalen på præstelønssområdet med stiftsadministrationerne, så den bl.a. tager højde for krav til procedurer og kontrol stillet i nyt tillæg til regnskabsinstruks og kontrolkatalog.

Præstelønscenteret opfyldte alle tre mål, da alt blev tilsendt ministeriet rettidigt. Præstelønscenterets første opfyldelse af delmål må således betegnes som tilfredsstillende.

Plancenteret

Plancenteret har i 2015 haft ét centerspecifikt mål:

1. *Rettidig screening af plansager:* Plancenteret skal rettidigt, effektivt og brugervenligt foretage screening og tilhørende sagshåndtering af plansager for landets 10 stifter. Der måles på rettidig screening.

Plancenteret har opfyldt deres mål for 2015, hvilket må betegnes som tilfredsstillende. Målopfyldelsen lå i 2015 på 80 %, og plancenteret har behandlet 84 % af sagerne.

GIAS-centeret

GIAS-centeret har i 2014 haft ét centerspecifikt mål:

1. *Rettidig udbetaling:* GIAS Centret skal effektivt og brugervenligt administrere betalinger af ind- og udlån til menighedsråd på foranledning af eget og andre stifter, som er tilsluttet GIAS Center Viborg. Der måles på, om udbetalingen er sket rettidigt.

Målkravet er, at 90 % af udbetalingerne skal ske rettidigt. Centeret i Århus

har udbetalt 98 % rettidigt og målet er således opfyldt. I Viborg har man udbetalt 99 % rettidigt, hvilket må betegnes som tilfredsstillende. Det skal bemærkes at målet for rettidig udbetaling i 2016-aftalen er hævet til 95 %.

Folkekirkens It

I resultataftalen for Folkekirkens It er der driftsmål, udviklingsmål og kvalitetsmål. For 2015 er der 10 mål:

1. Økonomistyring: Der måles på rettidig indsendelser af budgetopfølgninger i 1-3 kvartal samt underskrevet årsrapport. Er 75 % indsendt rettidigt, anses målet for helt opfyldt. Er 50 % indsendt rettidigt anses målet for delvist opfyldt, ellers anses målet for ikke opfyldt.
2. Driftseffektivitet: Målet er opfyldt hvis 95 pct. af målingerne lever op til Service Level Agreement (SLA)
3. Ekspeditionstid: Der måles på om ventetiden ved henvendelse til brugerservice overskrider grænsen på 1 min. i spidsbelastningsperioden 10.30 til 13.00, og 3 min i den resterende tid.
4. Leveranceeffektivitet: Der måles på om 90 pct. af målingerne lever op til målsætningen om at udstyr skal udskiftes indenfor 30 dage i forhold til det planlagte.
5. Nøgletal: Målet er nået hvis nøgletal til opgørelse af lokalt tidsforbrug leveres senest 30/4, 15/8, 31/10 og 30/1(2015). Hvis nøgletal leveres enere på 2 af 4 leverancer er målet delvist nået og ikke nået såfremt 3 eller flere leverancer sker senere.
6. Sogn.dk/kirkekalender Guds-tjeneste, kirkelige handlinger og andre arrangementer skal kunne eksponeres fra kirkekalenderen på sogn.dk. Målet er opfyldt, hvis driftseffektiviteten er mindst 95 %
7. Digital Strategi: Som sekretariat at understøtte it-styregruppens udarbejdelse af en ny it-strategi for perioden 2016-20. Målet er opfyldt, hvis er efter en revidering af målet i forbindelse med budgetopfølgninger opfyldt, hvis strategien forelægges ministeren til godkendelse i januar 2016.
8. FLØS datavarehus: Til FLØS 2.0 implementeres et datavarehus som kan levere afstemme data og bl.a. understøtte udarbejdelse af en rapport vedr. aktuelt forbrug på præstelønsbevillingen.
9. DAP 3.0: Design og udvikling af DAP 3.0. Målet er opfyldt, hvis et nyt designoplæg forelægges it-styregruppen til godkendelse senest d. 1. oktober.
10. Nyt brugeradministrationssystem: Design, udvikling og implementering af et nyt bru-

geradministrationssystem.
Målet er opfyldt, hvis et nyt
brugeradministrationssystem
er sat i drift den 1. januar
2016.

Resultatet af målingen fremgår af figur 2.6.3. Heraf kan det ses, at 7 af 10 mål er opfyldt. Det skal her noteres, at planen for udarbejdelse af ny IT-strategi i løbet af 2015 er ændret, og ministeriet er blevet orienteret herom gennem de kvartalsvise budgetopfølgninger.

I sammenligning med 2014, hvor Folkekirkens IT opfyldte 6 af 11 mål, er der tale om en umiddelbar forbedring i målopfyldelse fra 2014 til 2015. Dog har 2015 budt på en udvidelse af driftsmål, mens FIT har haft færre kvalitets- og udviklingsmål. Figur 2.6.4 viser, at FIT i forbindelse med udvidelsen af driftsmålene opfylder flere driftsmål.

For yderligere uddybning henvises til Folkekirkens IT's årsrapport for 2015.

Figur 2.6.3 Evaluering af resultatmålene – Folkekirkens It 2015

Mål	Målopfyldelse
Økonomistyring	
Driftseffektivitet (tilgængelighed)	
Ekspeditionstid	
Leverance- effektivitet	
Nøgletal om civilregistrering	
Kirkekalender	
Ny it-strategi	
FLØS-uddata	
DAP 3.0	
Bruger- administration	

Figur 2.6.4: Evaluering af FITs driftsmål 2013-15

Mål	2013	2014	2015
Driftseffektivitet			
Leveringseffektivitet			
Ekspeditionstid ¹⁾			
Nøgletal til opgørelse af lokalt tidsforbrug			
Sogn.dk/Kirkekalenderen			
Økonomistyring			

1 Til figur 2.6.4 skal det noteres, at driftsmålet for ekspeditionstiden blev ændret fra 2013 til 2014, således at målopfyldelse fra 2013 og 2014 har været, at målet er opfyldt, hvis ventetiden ikke overstiger 3 min uden for spidsbelastningstiden, mens det i 2013 var 1½ min uden for spidsbelastningstiden.

Folkekirkens Uddannelses- og

Videnscenter

Da Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter (FUV) gik i drift pr. 1. januar 2014 er 2015 det første år, hvor institutionen og Kirkeministeriet har indgået resultatmål. FUV havde for 2015 fire mål.

1. *Uddannelse og introduktion til præsteembedet:* FUV skal sammentænke den forberedende uddannelse, den introducerende efteruddannelse og introduktion i embede. Målet er opfyldt.
2. *Videns- og Udviklingscenteret:* Videns- og Udviklingscenterets udbud, opsamling og formidling af viden. Målet er opfyldt.

3. Udvikling af det faglige miljø:

Udvikling af faggrupper på tværs af FUV's lokationer. Målet er opfyldt.

4. Økonomi: Håndtering af FUV's økonomiske udfordringer. Målet er opfyldt.

Tabel 2.6.5 viser, hvordan målene viser, at har opfyldt størstedelen af dets mål. Det skal noteres, at FUV i løbet af året anmodede om, at udsætte en del af målet om håndtering af FUV's økonomiske udfordringer. Kirkeministeriet lod FUV overføre målet til 2016 for at sikre bestyrelsens inddragelse den ene halvdel af målet om tilvejebringelse af et notat om den konkrete udmøntning af budgetforberedningsbehovet i 2016 og efterfølgende år.

Figur 2.6.5: Evaluering af FUV's resultatmål

Mål	2015
Uddannelse og introduktion til præsteembedet	
Videns- og Udviklingscenteret	
Udvikling af det faglige miljø	
Økonomi	

Kirkemusikskolerne

For 2015 havde kirkemusikskolerne overvejende fælles resultatmål:

1. Eksamensgivende uddannelse for organister, kirkesangere og kirkekorledere.
2. Dækning af konkrete eksamensfri undervisningsbehov i Folkekirken.
3. Arbejde med ny studieplan.
4. Arbejde med efteruddannelse.
5. Nyt administrationssystem og ny fælles hjemmeside
6. Efteruddannelsesprojekt 2014-2015 i "rytmisk musik/populærmusik", kun for Løgumkloster Kirkemusikskole
7. Rekruttering til organistuddannelsen

Det delvist opfyldte mål med det nye studieadministrative system skyldes, at Folkekirkens IT ikke har færdigudviklet systemet endnu, hvorfor implementeringen er udsat. Ligeledes har skolerne ikke implementeret de nye studieplaner i systemet, idet det endnu ikke er færdigudviklet. Projektarbejdet har været påvirket af rektorskiftet på Vestervig Kirkemusikskole.

Figur 2.6.4 Evaluering af resultatmålene – Kirkemusikskolerne

Fire af målene er gengangere fra tidligere år, hvilket gør det muligt at illustrere udviklingen i målopfyldelse fra 2009 til 2015.

Figur 2.6.6: Evaluering af Kirkemusikskolernes resultatmål

Slutteligt skal det nævnes, at de tre skolars rektorer og administrationer på foranledning af Kirkeministeriet

Målopfyldelse 2015:	Sjælland	Løgumkloster	Vestervig
a) Eksamensgivende uddannelse for organister, kirkesangere og kirkekorledere			
Dækning af konkrete eksamensfri undervisningsbehov i Folkekirken			
b) Arbejde med ny studieplan			
c) Arbejde med efteruddannelse			
d) Nyt administrationssystem og ny fælles hjemmeside			
Individuelle mål			
h) Kirkemusikalsk markering af reformationsjubilæet			
f) Efteruddannelsesprojekt 2014-2015 i "Ryt-misk musik/populærmusik"			
i) Rekruttering til organistuddannelser			

har leveret en betydelig arbejdsindsats i forbindelse med den gennem-, som har betydet en nedprioritering af øvrige opgaver.

Skolernes indsats i forbindelse med resultatmålene for 2015 vurderes, trods flere delvist opfyldte mål, på baggrund heraf overordnet set som tilfredsstillende.

førte analyse af folkekirkens kirke-musikskoler

Mål/Kirkemusikskole	Sjælland							Løgumkloster							Vestervig						
	09	10	11	12	13	14	15	09	10	11	12	13	14	15	09	10	11	12	13	14	15
Eksamensgivende uddannelse for organister, kirkesangere og kirkekorledere																					
Dækning af konkrete eksamensfri undervisningsbehov i Folkekirken																					
Arbejde med ny studieplan																					
Arbejde med efteruddannelse																					
Udvikling af/arbejde med administrative værktøjer																					

2.7 Forventninger til det kommende år

Økonomiske rammer

Det budgetterede årsresultat for 2016 inklusiv tillægsbevillinger, men eksklusiv delregnskab 32, *Forsikringer*, udgør 8,5 mio. kr. Samlet er forventningen til fællesfondens økonomi, at budgettet for 2016 er overholdt.

Eksterne påvirkninger

Det forventes, at forudsætningerne fra vedtagelsen af budget 2016 i november 2015 vil holde. Tidligere års faldende udskrivningsgrundlag for

kirkeskatten forventes til en vis grad stabiliseret, men (det statsgaranterede) udskrivningsgrundlag og dermed udfordringen for 2017 kendes endnu ikke. Anden lovgivning kan have kraftige konsekvenser for kirkeskatteprovenuet. Disse konsekvenser blev med afskaffelsen i 2013 af kompensationen for anden lovgivnings effekt på skatteprovenuet ikke længere neutraliseret, og ændringer i skattelovgivningen kan derfor have stor betydning for kirkeskatten.

3. Regnskab

3.1 Anvendt regnskabspraksis

Lov om folkekirkens økonomi

Ifølge § 17, stk. 1 i lov om folkekirkens økonomi aflægger kirkeministeren regnskab for fællesfonden.

Kirkeministeren kan ifølge § 17, stk. 3, i samme lov bede biskopperne, det administrative fællesskab samt de institutioner, der helt eller delvist finansieres af fællesfonden om at tilvejebringe de oplysninger og det regnskabsmæssige materiale, som er nødvendigt for at aflægge fællesfondens regnskab.

Bekendtgørelse om budget og regnskabsvæsen for fællesfonden

Krav til regnskabsmæssigt materiale er beskrevet i bekendtgørelse nr. 813 af 24. juni 2013 om budget og regnskabsvæsen mv. for fællesfonden. Kapitel 7 om aflæggelse af regnskab i bekendtgørelsen fastsætter de generelle krav til regnskabsaflæggelsen, konsolidering og revision.

Årsregnskaberne udarbejdes under hensyntagen til tilgodehavender, forudbetalte og skyldige beløb m.v., så regnskabet giver et retvisende billede af indtægter og udgifter i det pågældende år samt af aktiver og passiver ved årets udløb.

Fællesfondens regnskab er aflagt i henhold til de statslige regler for omkostningsbaserede regnskaber, jf. Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning med de undtagelser, der følger af fællesfondens særlige karakter.

Værdiansættelse

Fællesfondens aktiver omfatter bygninger, inventar, maskiner m.v. Udstyr og inventar optages under aktiver i regnskabet i henhold til de af Moderniseringsstyrelsens udfærdigede værdiansættelsesprincipper.

Bygningerne er registreret i det administrative fællesskabs regnskab. Der anvendes statens princip for værdiansættelse og regnskabsmæssig behandling af ejendomme, hvor aktivet optages til kostpris fordelt på grundværdi og bygninger og opskrives med større renoveringer, udvidelser m.m. Grundværdien afskrives dog ikke, og bygningsværdien afskrives over 50 år. Kostprisen for fællesfondens bygninger og grunde blev pr. 31. december 2010 sat til den i 2010 udmeldte offentlige ejendomsvurdering for 2009.

Immaterielle og materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages bunkning af IT-aktiver, og der aktiveres kun enkeltaktiver med en kostpris på 50.000 kr. eller derover og en forventet levetid på mere end ét år. Alle aktiver afskrives lineært over følgende perioder:

- Forbedringer af lejemål 4 år
- Bygningsforbedringer 10 år
- Inventar 3 år
- Programmel 3-5 år
- It-hardware 3 år
- Bunket It-udstyr 3 år

I forbindelse med investeringer af fællesfondens likvider, er den planlagte tidshorisont tre år. Derfor anvendes finansielle anlægsaktiver og ikke omsætningsaktiver. Fællesfondens egenkapital udgøres af egenkapitalen primo tillagt årets resultat, eventuelle reserveringer (Pensionsforpligtigelsen) samt forskydninger i balancen. Gældsforpligtelser omfatter skyldige feriepengeforpligtelser, skyldigt over-/merarbejde og evt. forpligtelser i forbindelse med åremålsansættelse

3.2 Resultatopgørelse

Fællesfondens resultat 2015 er på -0,2 mio. kr. mod budgetteret -8,5 mio. kr. i det vedtagne budget 2014 og 3,1 mio. kr. i det korrigerede budget efter tillægsbevillinger – herunder den fejlagtigt bogførte tillægsbevilling beskrevet i afsnit 2 m.v. Det ikke-budgetterede mindreforbrug på 3,3 mio. kr. er tilfredsstillende, da det ik-

ke-budgetterede mindreforbrug på præstebevillingen er kraftigt reduceret i forhold til tidligere år grundet en bedre styring af præstebevillingen. Der vil blive redegjort nærmere for delregnskaberne i afsnit 4 for under bilag 4.1, hvor forklarende noter til resultatopgørelsen er anført. Herunder også de øvrige ikke-budgetterede mindreforbrug på stiftsadministrationerne samt et stort merforbrug på Folkekirkens It

Tabel 3.2.1 Resultatopgørelse for Fællesfonden (kr.)

Note	Konto	Kr.	Regnskab 2014	Regnskab 2015	Budget 2016
6.1		Ordinære driftsindtægter			
		Indtægtsført bevilling			
1011	Bevilling		-1.116.665.134	-1.133.143.472	-1.128.247.821
1024	Anvendt af tidl. års res. bevilling		0	0	0
	Reserveret af indeværende års				
1032	bevilling		0	1.080.400	0
	Indtægtsført bevilling i alt		-1.116.665.134	-1.132.063.072	-1.128.247.821
11XX	Salg af varer og tjenesteydelser		-92.878.406	-94.928.317	-67.044.709
	Ordinære driftsindtægter i alt		-1.209.543.540	-1.226.991.389	-1.195.292.530
	Ordinære driftsomkostninger				
	Forbrugsomkostninger				
161X	Husleje		2.637.022	2.669.588	0
163X	Andre forbrugsomkostninger		104.408	69.731	0
	Forbrugsomkostninger i alt		2.741.429	2.739.319	0
	Personale omkostninger				
180X-182X	Lønninger		1.040.248.605	1.068.099.799	1.029.364.335
1883	Pension		41.516.818	46.248.004	0
1885-1892	Lønrefusion ¹		-426.571.876	-431.181.767	-368.268.322
1838-1878	Andre personaleomkostninger		2.011.407	1.622.443	0
18XX	Personaleomkostninger i alt		657.204.954	684.788.480	661.096.014
20XX	Af- og nedskrivninger		11.482.250	10.415.642	2.234.702
15XX, 22XX	Andre ordinære driftsomkostninger		225.646.364	221.128.993	183.610.859
	Ordinære driftsomkostninger i alt		897.074.998	919.072.434	846.941.574
	Resultat af ordinær drift		-312.468.543	-307.918.954	-348.350.956
	Andre driftsposter				
21XX	Andre driftsindtægter		-3.841.787	-5.373.763	-1.647.573
30XX-33XX	Overførselsindtægter		-915.451.587	-882.193.607	58.935.658
43XX	Overførselsudgifter		909.128.337	882.450.971	0
46XX	Tilskud anden virksomhed		80.037.931	86.906.858	30.680.825
44XX	Pensioner, fratrådt personale		114.648.229	119.853.346	145.733.787
	Udligningstilskud og generelt til-				
42XX	skud		105.602.000	106.658.000	106.765.043
	Resultat før finansielle poster		-22.345.420	382.851	-7.883.216
	Finansielle poster				
25XX	Finansielle indtægter		-128.362	-1.111.805	0
26XX	Finansielle omkostninger		277.400	1.109.441	0
	Resultat før ekstraordinære poster		-22.196.382	380.488	-7.883.216
	Ekstraordinære poster				
28XX	Ekstraordinære indtægter		-290.937	-447.316	0
29XX	Ekstraordinære omkostninger		169.791	281.860	0
	Årets resultat		-22.317.527	215.032	-7.883.216

¹⁾ Lønrefusion er inkl. fradrag for anlægs løn

I henhold til gældende bekendtgørelse er der videreførelsesadgang mellem årene for bevillinger udbetalt til delregnskab 3 - Stiftsadministrationer m.v. og delregnskab 4 - Folkekirkens lt. Samlet - inklusiv videreførelser fra tidligere år - videreføres der bevilling for 10,2 mio. kr. Fordelingen fremgår af tabel 3.2.2.

Tallene for stiftsadministrationerne og driftscentrene i tabel 3.2.2 er den konsoliderede videreførte bevilling for alle 10 stifter. Der overføres ikke bevilling imellem stifterne.

Bevillingen til stiftsadministrationerne er givet som en nettobevilling, der justeres i henhold til de indtægter, som stiftsadministrationerne måtte have. Eventuelle mindreforbrug på stifternes løn skal som udgangspunkt dække eventuelle merforbrug på driften. Et merforbrug skal videreføres til det efterfølgende år. I særlige tilfælde kan stiftsadministrationerne indhente Kirkeministeriets tilladelse til at dække et merforbrug på lønnen med et eventuelt mindreforbrug på driften.

Tabel 3.2.2 Bevillingsafregning (kr.)

Delregnskab	Bevil- ling	Anvendt TB	Anvendt bevillinger fra centrale midler	Bev. i alt	Regn- skab	Årets resultat	Bortfald	Res. til videre- førelse	Over- ført fra tidligere år	Overført fra lønsum til øvrig drift	Akk. til viderefø- relse
Stiftsadm											
Lønsum	49.965	-2.222	1.435	49.178	49.098	-80	0	-80	-3.223	389	-2.914
Øvrig drift	19.257	-773	5.221	23.705	22.896	-808	0	-808	-5.472	-389	-6.669
	69.222	-2.995	6.656	72.883	71.995	-888	0	-888	-8.695	0	-9.583
Indt.dækket virk.											
Øvrig drift	3.646	0	-73	3.573	8.344	4.771	0	4.771	1.393	0	6.164
Bev.fin.center											
Lønsum	0	1.354	1.139	2.493	2.493	0	0	0	0	0	0
Øvrig drift	0	0	211	211	211	0	0	0	0	0	0
	0	1.354	1.350	2.704	2.704	0	0	0	0	0	0
Folkekirkens IT											
Lønsum	18.428	100	0	18.529	23.249	4.720	-1.011	3.709	-1.852	-1.857	0
Øvrig drift	73.569	0	0	73.569	76.474	2.905	2.408	5.313	-7.703	1.857	-533
	91.998	100	0	92.098	99.723	7.625	1.397	9.022	-9.555	0	-533

Note til 3.2.2: Kolonnerne *Anvendte tillægsbevillinger* samt *Anvendte bevillinger fra centrale midler* vedrører i ovenstående også bevilligede midler fra tidligere år. Disse var udgiftsført under Folkekirkens Administrative Fællesskab i de pågældende samt indeværende år men indgår som en del af bevillingsafregningen. I ovenstående er fællesfondens centrale bevilling og forbrug på delregnskab 3 og 4 trukket ud. Bevilling og regnskab afviger derfor fra afsnit 2.2 og 4.1.3.

Vedrørende bevillingsafregning

Bortfald af bevillinger, hvor opgaverne ikke længere skal gennemføres vedrører for 2015 bevillinger for Folkekirkens It, hvor ikke-opgavespecifikke videreførelser på 1,4 mio. kr. er tilbageført fællesfonden. Stiftsadministrationernes videreførelser er i en vis grad reserveret til renoveringsprojekter. Desuden har flere

stiftsadministrationer oplyst at de forventer merforbrug i 2016 afledte af den forsinkede centerdannelse.

Vedrørende reserverede bevilling

Fra 2015 er fællesfonden begyndt at operere med reserverede bevillinger. De reserverede bevillinger på stiftsadministrationerne og Folkekirkens It fremgår af tabel 3.2.3.

Tabel 3.2.3 Reserveret bevilling 2015 (t.kr)

	Primo	Bevægelse	Ultimo
3.- Stiftsadministration	0	-280	-280
4.- Folkekirkens IT	0	-800	-800

Der er udført indtægtsfinansieret virksomhed for visse aktiviteter finansieret af det bindende stiftsbidrag samt i visse af driftscentrene i stifterne. For de aktiviteter under fællesfonden anvendes reglerne for indtægtsfinansierede aktiviteter under den ordinære virksomhed. Det gælder for Folkekirkens Administrative Fællesskab, stiftsadministrationernes øvrige driftscentre samt i mindre grad forskellige samarbejdsaftaler.

Etableringen af centrene var planlagt implementeret synkront således, at de økonomiske konsekvenser minimeredes ved at afgivelse og tilførsel af opgaver balancerede. Afledt af forskellige omstændigheder - herunder udfordringerne ved implementeringen af IT-systemer - blev flere centre forsinket.

I 2015 har dette, i lighed med 2014, betydet, at for de stiftsadministrationer, som har modtaget opgaver og ikke har afgivet tilsvarende opgaver, udviser årsregnskabet 2015 et større lønforbrug til denne ekstra varetagelse af opgaver og opstart af løncentret. Stiftsadministrationer, som har afgivet men ikke modtaget opgaver, har fået reduceret bevilling. Flere omkostninger - herunder lønudgifterne - har over en kort tidsperiode kun i mindre grad variabel karakter. Det har derfor ikke været muligt for disse stiftsadministrationer fuldt ud at tilpasse udgifterne i denne periode. Merforbruget er blevet dækket med den afsatte reserve til centerdannelsens udvikling og uddannelse.

De videreførte midler er reserveret på egenkapitalen jf. tabel 4.2.1.

3.3 Balancen

Fællesfondens balance er opført i tabel 3.3.2 herunder.

Tabel 3.3.2 Balancen (t.kr)

Note	Aktiver (t. kr.)	Konto	2014	2015
4.2.6	Immaterielle anlægsaktiver			
	Udviklingsprojekter under opførelse	505X	1.048	7.601
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	501X	22.904	19.556
	Immaterielle anlægsaktiver i alt		23.952	27.157
4.2.7	Materielle anlægsaktiver			
	Grunde, arealer og bygninger	513X 517X-	162.120	160.122
	Inventar og IT-udstyr	518X	5.820	4.812
	Materielle anlægsaktiver i alt		167.941	164.934
	Finansielle anlægsaktiver			
	Udlån	54XX	4.970	4.516
	Værdipapirer	58XX	0	516.638
	Finansielle anlægsaktiver i alt		4.970	521.154
	Anlægsaktiver i alt		196.862	713.246
	Omsætningsaktiver			
	Varebeholdninger	60XX 6100-	0	0
	Tilgodehavender	6189	29.640	19.538
	Periodeafgrænsninger	6190	48.454	50.218
	Likvide beholdninger	63XX	586.273	156.297
	Omsætningsaktiver i alt		664.367	226.054
	Aktiver i alt		861.230	939.300

Passiver følger på næste side

Note	Passiver (t. kr.)	Konto	2014	2015
4.2.1	Egenkapital			
	Fri egenkapital	71-7459XX	-271.334	-277.745
	Reserveret egenkapital	75XX	-35.676	-30.131
	Likviditetsoverførsler	7468XX	12.039	0
	Egenkapital i alt		-294.971	-307.875
4.2.2	Hensættelser	76-77XX	-294.336	-336.548
4.2.4	Langfristede gældsposter			
	Prioritetsgæld	84-85XX	0	0
	Anden langfristet gæld	84-85XX	-85.120	-103.163
	Langfristede gældsposter i alt		-85.120	-103.163
4.2.5	Kortfristede gældsforpligtelser			
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	95XX	-81.823	-48.727
	Igangværende arbejder	93XX	0	0
	Anden kortfristet gæld	97XX	23.912	-3.946
	Menigheder	973020	-9.670	-8.767
	Skyldige feriepenge	94XX	-104.380	-118.698
	Periodeafgrænsningsposter	96XX	-14.841	-11.575
	Kortfristet gæld i alt		-186.802	-191.713
	Gæld i alt		-271.922	-294.876
	Passiver i alt		-861.230	-939.300

Aktiver og passiver var ultimo 2015 på 939,3 mio. kr. Forøgelsen af aktiverne på 78,1 mio. kr. kan delvist henføres til en stigning i den likvide beholdning som konsekvens af hensættelser på 33,4 mio. kr. til pensionsforpligtigelsen samt en forøgelse af forsikringshensættelser og reserver på 22,9 mio. kr. Der var dog i 2015 færre hensættelser til forsikringskader i forhold til udbetalinger end i 2013 og 2014, som derved har reduceret beholdningen lidt. Den store forskydning mellem omsætningsaktivernes likvide beholdning og finansielle anlægsaktivernes værdipairer skyldes placeringen af ca. 520 mio. kr. af fællesfondens mid-

ler hos en kapitalforvalter, der jf. reglerne for placering af fællesfondens midler har investeret disse i danske obligationer.

Den tilsvarende stigning i fællesfondens passiver kan delvist tilskrives en forøgelse af langfristet gæld på 18,2 mio. kr. Langfristet gæld på fællesfonden består udelukkende af forsikringsreserven, som er steget grundet et gunstigt skadesår. Derudover er der en stigning i feriepengeforpligtigelsen, der primært er afledt af en forøget hensættelse i 2015 grundet en ny beregningsmetode. Et fald i leverandører af vare og tjenesteydelser mv., for

alle stifterne har dog reduceret passiv siden. En mindre forøgelse i egenkapitalen på 11,7 mio. kr. kan hovedsagligt henføres til likviditetsoverførsler inden for Fællesfondens institutioner i 2014, som ikke er med i 2015, og derfor giver en forskydelse.

For specifikationer af de øvrige forskydninger henvises til forklarende noter under afsnit 4.2.

3.4 Opfølgning på Lønsum

Som en del af årsregnskabet redegør stiftsadministrationerne og Folkekirkens

IT særskilt for udnyttelsen af deres lønbevilling.

Der er et akkumuleret mindreforbrug på 2,9 mio. kr. på lønsumsbevillingen til videreførelse. Mindreforbruget skyldes et videreført mindreforbrug fra tidligere år på 5,1 mio. kr. samt et merforbrug på Folkekirkens It på 4,7 mio. kr. og et mindreforbrug på 0,1 mio. kr. Dermed er der 1,5 mio. kr. i opsparede lønmidler. Det negative bortfald på 1 mio. kr. vedrører en overførsel fra drift til løn i forbindelse med bevillingsafregning i Folkekirkens It.

Tabel 3.4.1 Opfølgning på lønbevilling 2014 delregnskab 3 og 4 (t. kr.)

Lønbevilling	68.393
Lønbevilling inkl. TB	70.199
Lønforbrug under lønbevilling	74.840
Total	4.640
Akk. opsparing ultimo 2014	-5.075
Opsparing overført til/fra drift	-1.468
Bortfald	-1.011
Akk. opsparing ultimo 2015	-2.914

3.5 Bevillingsregnskab

De for fællesfonden relevante delregnskaber er inkluderet i nedenstående tabel 3.5.1.

Tabel 3.5.1 Bevillingsregnskabet 2015 (t. kr.)

(t. kr.)	Regnskab 2014	Budget 2015	Regnskab 2015	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 1 - Landskirkeskat og compensation	-1.116.665	-1.133.143	-1.133.143	-0	100
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	622.911	645.605	640.431	-5.174	99
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	73.260	80.843	78.218	-2.624	97
DELREGNSKAB - 4 - Folkekirkens IT	87.983	92.098	99.723	7.625	108
DELREGNSKAB - 5 - Folkekirkens uddannelser	56.694	59.339	59.099	-240	100
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	27.560	25.811	24.435	-1.376	95
DELREGNSKAB - 7 - Folkekirkelige tilskud	19.905	22.171	21.223	-948	96
DELREGNSKAB - 9 - Reserver	9.323	8.048	8.048	0	100
DELREGNSKAB - 11 - Finansielle poster	-126	-	-178	-178	-
DELREGNSKAB - 21 - Tilskud til lokale kasser	105.602	106.658	106.658	-0	100
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd	91.237	95.701	95.701	-0	100
Total	-22.318	3.129	215	-2.914	7

Forsikringsområdet og det bindende stiftsbidrag er ikke en direkte del af fællesfonden og indgår derfor ikke i det samlede resultat.

Forklarende noter til bevillingsregnskabet er inkluderet som bilag 4.1 til årsrapporten.

4. Bilag til regnskabet

4.1 Noter til bevillingsregnskabet og resultatopgørelsen

I det følgende er forbrug og budget fordelt på delregnskab og formål for fællesfonden.

4.1.1 Landskirkeskat og kompensation

Landskirkeskatten er fællesfondens primære indtægt. Derudover modtager folkekirken kompensation for administration af navneændringer på 8,1 mio. kr., midler på 1,4 mio. kr. fra staten til gejstlig betjening af Rigshospitalet, hensættelser på 0,5 mio. kr. fra

dispositionsbegrænsninger i 2014 som er indtægtsført i 2015 samt tekniske indtægter afledte af bevillingsomflytningen fra stifterne til GIAS-centret jf. nedenfor.

Tabel 4.1.1 Landskirkeskat og kompensation (t.kr.)

(t.kr)	Regnskab 2014	Budget 2015	Regnskab 2015	Periodens Forskel
DELREGNSKAB - 1 - Landskirkeskat og kompensation	-1.116.665	-1.133.143	-1.133.143	0
FORMÅL - 11 - Landskirkeskat	-1.107.165	-1.118.685	-1.118.685	-0
FORMÅL - 12 - Kompensation til folkekirken fra FL	0	-8.100	-8.100	-
FORMÅL - 13 - Øvrige indtægter fællesfonden	-9.500	-6.359	-6.359	-0

Som en del af centerdannelse blev bevillingerne i stifterne reduceret med 4,5 mio. kr. Dette afledte en teknisk mindre omkostning på bevillingsudbetalingskontiene på 4,5 mio. kr. på delregnskab 3, formål 10. Med henblik på at flytte dette mindreforbrug til en indtægt på delregnskab 1, for-

mål 13 blev der bogført en positiv indtægt på delregnskab 3, formål 10 på 4,5 mio. kr. og omvendt en negativ indtægt på delregnskab 1, formål 13.

Tabel 4.1.2 Præster og Provster (t.kr)

(t.kr)	Regnskab 2014	Budget 2015	Regnskab 2015	Periodens Forskel
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	622.911	645.605	640.431	-5.174
FORMÅL - 21 - Løn, 40/60 præster	536.295	548.681	544.901	-3.780
FORMÅL - 22 - Fællesfondspræster	46.353	47.315	47.492	177
FORMÅL - 23 - Løn, barselsvikarer	4.451	3.919	4.129	210
FORMÅL - 24 - Godtgørelser (præster)	34.928	35.670	33.924	-1.745
FORMÅL - 26 - Præster med refusion	0	0	0	0
FORMÅL - 27 - Feriepengeregulering	883	10.020	9.986	-35

4.1.2 Præster og provster

Delregnskabet vedrører løn til præster og provster samt godtgørelser.

På delregnskab 2, præster og provster, har der været et mindreforbrug på 5,2 mio. kr. I 2010, 2011 2012, 2013 og 2014 var mindreforbruget på delregnskab 2 på henholdsvis 5,8 mio. kr., 3,8 mio. kr., 5,8 mio. kr., 14,6 mio. kr. og 6,6 mio. kr.

Formål 21 viser nettolønudgiften på fællesfonden til præster og provster, der delvist er finansieret af staten. Bruttoudgiften er på 908,2 mio. kr., hvoraf 363,3 mio. kr. svarer til den del

af statens tilskud til præster og provster på finansloven, som går til direkte løn og AUB/AER mv. Statens samlede tilskud til præster og provster er i alt på 362,7 mio. kr. og vedrører en refusion fra staten på 40 pct. af lønnen til præster og provster samt 40 pct. af barselsudgifterne. Der ydes ikke tilskud til lokalt finansierede præster. Pension til sognepræster finansieres ved finansloven. Udnyttelsen af præstebevillingen er tilfredsstillende. Mindreforbruget kan henføres til vakancer herunder vakancer ved genbesættelse.

Formål 22 viser et merforbrug på 0,2 mio. kr. vedrørende fællesfondspræster.

Formål 23 *Løn, barsel* viser en merudgift på 0,2 mio. kr. i forhold til budgettet. Med en øget andel af yngre præster forventes det, at beløbet vil stige.

Formål 24 *Godtgørelser* omfatter en samlet mindreudgift på 1,7 mio. kr. Bevillingen vedrører udgifter til tjenestedragter, flyttegodtgørelser i forbindelse med stillingsskift samt udgifter til befordring i forbindelse med tjenesterejser. Forbruget dækker over alle 10 stifter. Det skal bemærkes, at en delbevilling til godtgørelser på 0,2 mio. kr., som tidligere blev anvendt til kontorhold ikke blev udmøntet, da området ikke længere er omfattet af reglerne om godtgørelser.

Formål 26, *præster med refusion*, dækker over præster, der er finansieret lokalt, men hvor aflønningen af praktiske årsager sker via fællesfondens systemer med refusion fra de lo-

kale kirkekasser. Regnskabet går dermed i nul.

27 *Feriepengeregulering*. Fællesfonden opgør på formål 27 i henhold til principperne for omkostningsbaserede regnskaber den skyldige feriepengeforpligtelse. For præster, for hvilke fællesfonden dækker 60 % af lønudgiften, er 60 % af den skyldige feriepengeforpligtelse registreret. Generelt har der i de senere år været et større fokus på afvikling af præsters restferie. Den lille afvigelse i 2015 skyldes den tidligere beskrevne omlægning af beregningsmetode for feriepengeforpligtelsen, hvor der blev besluttet en tillægsbevilling ultimo året til de nødvendige hensættelser.

4.1.3 Stiftsadministrationer m.v.

Udgifter under delregnskab 3 Stiftsadministrationer m.v. vedrører primært stiftspersonalets løn og stiftsadministrationernes drifts- og anlægsudgifter.

Tabel 4.1.3 Stiftsadministrationer m.v. (t.kr.)

(t.kr)	Regnskab 2014	Budget 2015	Regnskab 2015	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	73.260	80.843	78.218	-2.624	97
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	68.512	75.201	74.094	-1.107	99
FORMÅL - 15 - Indtægtsdækket virksomhed	2.594	2.244	602	-1.643	27
FORMÅL - 16 - Bevillingsfinansieret center	1.559	2.704	2.704	0	100
FORMÅL - 59 - Personalemæssige tiltag	595	693	819	126	118

Der har været et samlet mindreforbrug på 2,6 mio. kr., hvilket primært skyldes 1,1 mio. kr. på stiftsadministrationerne, der dækker over mer- og mindreforbrug i stiftsadministrationerne. Et enkelt stift har udvist et større overskud end budgetteret, da stiftet har modtaget refusion fra Folkekirkens It for udviklingsopgaver i forbindelse med FLØS.

Overskuddet på indtægtsdækket virksomhed skyldes primært en godkendt ekstraordinær præmiebetaling til forsikringsenheden.

Det skal bemærkes, at merforbrug på driften, som udgangspunkt altid skal dækkes af et eventuelt mindreforbrug på lønnen i forbindelse med bevillingsafregningen (afsnit 3.2.2).

Af tabel 4.3.1b fremgår centerdannelsen samt bevillingstypen.

Tabel 4.1.3b Centerdannelsen samt bevillingstypen (t.kr.)

Stift	Center	Finansiering	Formål
København	Forsikringsenheden	Delvist indtægtsfinansieret	15
Helsingør	Forsikringsenheden	Delvist indtægtsfinansieret	15
Roskilde	Stifternes Løncenter for Menighedsråd	Bevillingsfinansieret	16
Lolland-Falster	Folkekirkens Administrative Fællesskab	Delvist indtægtsfinansieret	15
Lolland-Falster	Fællesfondslønninger i FLØS	Bevillingsfinansieret	16
Fyen	Fællesfondslønninger i FLØS	Bevillingsfinansieret	16
Aalborg	Screening af plansager	Bevillingsfinansieret	16
Viborg	GIAS-centret	Delvist indtægtsfinansieret	15
Århus	GIAS-centret	Delvist indtægtsfinansieret	15
Ribe	Stifternes Løncenter for Menighedsråd	Bevillingsfinansieret	16
Haderslev	Stifternes Løncenter for Menighedsråd	Bevillingsfinansieret	16

Formål 59 er en pulje, hvis formål er at understøtte ekstraordinære personalemæssige tiltag for præster. Puljen blev ved tillægsbevilling øget med 0,2 mio. kr. i 2015. Grundet nogle ekstra sager i 2015 udviser ordningen et yderligere merforbrug på 0,2 mio. kr. I forbindelse med budgetprocessen for 2017, er bevillingen søgt øget permanent.

4.1.4 Folkekirkens It

Folkekirkens It er Kirkeministeriets samt folkekirkens fælles it-enhed, der varetager administrationen af folkekirkens it.

tioner, 3,600 pc-arbejdspladser på ca. 2.800 adresser samt 4.000 brugere. Derudover står de for drift og udvikling af It-systemer i folkekirken.

Folkekirkens It varetager driften og supporten af mere end 2.300 institu-

Tabel 4.1.4 Folkekirkens It (t.kr.)

(t.kr)	Regnskab 2014	Budget 2015	Regnskab 2015	Periodens Forskel
DELREGNSKAB - 4 - Folkekirkens IT		92.098	99.723	7.625
	87.983			
FORMÅL - 81 - Fælles systemer og aktiviteter	23.970	23.484	26.183	2.698
FORMÅL - 82 - Folkekirkens systemer	6.991	6.829	11.139	4.309
FORMÅL - 83 - Civilregistrering og Kirkebog	7.085	8.964	9.266	302
FORMÅL - 84 - Provstisystemer	1.431	2.392	1.159	-1.232
FORMÅL - 85 - Stiftssystemer	22.275	23.086	21.575	-1.511
FORMÅL - 86 - Kirkeministeriets systemer	-504	0	-709	-709
FORMÅL - 87 - Folkekirken.dk	4.138	4.104	3.330	-774
FORMÅL - 88 - IT kontoret	22.596	23.238	27.780	4.541

Folkekirkens Its bevilling for 2015 var på knap 92,1 mio. kr.

Med et samlet forbrug på 114,7 mio. kr. og indtægter på 23,4 mio. kr. samt bevillingsindtægter på 91,3 mio. kr. er årets driftsresultat på -7,6 mio. kr. Merforbruget som skyldes afsluttede aktiviteter og projekter i 2015 finansieres af videreførte midler i Folkekirkens It.

4.1.5 Folkekirkens uddannelser

Fællesfonden giver en årlig bevilling til Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter samt til kirkemusikskolerne. Derudover gives der støtte til en række mindre uddannelsesformål indenfor folkekirken. Sidstnævnte er uddannelse og ajourføringskurser for forskellige kirkefunktionærer, provster samt biskopper.

Tabel 4.1.5 Folkekirkens uddannelser (t.kr.)

(t.kr)	Regnskab 2014	Budget 2015	Regnskab 2015	Periodens Forskel
DELREGNSKAB - 5 - Folkekirkens uddannelser				-240
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	56.694	59.339	59.099	-240
FORMÅL - 51 - Kirkemusikskoler	3.983	1.257	1.017	-
FORMÅL - 52 - Præsteuddannelse	20.929	21.149	21.149	-
	31.781	36.933	36.933	-

Afvigelsen på formål 10, Diverse uddannelser/generel virksomhed skyldes primært mindre aktivitet på kirkefunktionæruddannelsen.

Bevillingsudbetaling til præsteuddannelserne og kirkemusikskolerne har fulgt budgettet. Uddannelsesinstitutionerne var ikke fuldt ud konsolideret ind i fællesfonden i 2015, og derfor fremstår de udbetalte bevillinger

uden afvigelser. De enkelte institutioner er dog kommet ud med merforbrug såvel som mindreforbrug jf. institutionernes årsrapporter.

4.1.6 Folkekirkens fællesudgifter

Folkekirkens fællesudgifter inkluderer en række driftsudgifter og tilskud, der administreres af henholdsvis stifterne og Kirkeministeriet.

Tabel 4.1.6 Folkekirkens fællesudgifter (t.kr.)

(t.kr)	Regnskab 2014	Budget 2015	Regnskab 2015	Periodens Forskel
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter				-1.376
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	27.560	25.811	24.435	-1.123
FORMÅL - 32 - Provstirevision	9.456	8.380	7.256	-189
FORMÅL - 34 - Nationalmuseet	16.209	16.228	16.039	-64
FORMÅL - 61 - Hensættelse landskirkeskat	1.444	1.204	1.140	-
	451	0	0	-

Delregnskabets mindreforbrug på ca. 1,4 mio. kr. kan primært henføres til et lille mindreforbrug på provstirevision i stiftsadministrationerne på samlet 0,2 mio. kr. Mindreforbruget er til-

fredsstillende. Et nettomindreforbrug på 1,1 mio. kr. på formål 10, skyldes indtægtsførte hensættelser fra ikke-realiserede projekter, en ikke anvendt reservefond samt en underskudsdek-

ning til en fællesfondsinstitution. Derudover har der været et lille mindreforbrug på 0,1 mio. kr. for Nationalmuseet vedrørende deres rådgivning af menighedsrådene.

4.1.7 Folkekirkelige tilskud

Delregnskabet omfatter tilskud til en række folkekirkelige formål. Tilskuddene administreres af Folkekirkens Administrative Fællesskab.

Tabel 4.1.7 Folkekirkelige tilskud (t.kr.)

(t.kr.)	Regnskab 2014	Budget 2015	Regnskab 2015	Periodens Forskel
DELREGNSKAB - 7 - Folkekirkelige tilskud	19.905	22.171	21.223	-948
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	4.464	5.771	4.693	-1.078
FORMÅL - 33 - Udviklingsfonden	1.967	2.093	2.223	130
FORMÅL - 35 - Studentermenigheder	1.587	1.577	1.577	0
FORMÅL - 41 - Døve	3.181	3.748	3.748	-
FORMÅL - 43 - Hørehæmmede	760	754	754	0
FORMÅL - 63 - Det Mellemkirkelige Råd	6.136	6.427	6.427	-0
FORMÅL - 64 - Skt. Petri	1.810	1.800	1.800	-

Mindreforbruget på 1,0 mio. kr. kan henføres til et mindreforbrug på 1,1 mio. kr. på formål 10, som skyldes, at der ikke er givet tilsagn til samarbejdsprojekter. Der er budgetteret med ca. 1 mio. kr. til eventuelle samarbejdsprojekter i menighedsråd jf. § 44 i lov om menighedsråd. Derudover fremstår der et merforbrug på bevilling til den folkekirkelige Udviklingsfond, da midler fra aflyste projekter fra tidligere år (jf. bl.a. årsrapport 2014) blev udmøntet i forbindelse med processen for fonden 2015

4.1.9 Reserver

Fællesfondens samlede bygningsmasse er vurderet til en ejendomsværdi

på ca. 168 mio. kr. Der er siden 2008 afsat en anlægsreserve til at støtte istandsættelsen af fællesfondens bygninger.

Bevillinger til istandsættelse og vedligehold er givet som merbevillinger til de enkelte institutioner, hvis bygninger er ejet af fællesfonden. Bevillingerne tildeles af Kirkeministeriet inden for den samlede anlægsramme.

Almindelig løbende vedligeholdelse af bygningerne afholdes af stifternes og institutionernes ordinære driftsbevilling.

Tabel 4.1.9 Reserver (t.kr.)

(t.kr)	Regnskab 2014	Budget 2015	Regnskab 2015	Periodens Forskel
DELREGNSKAB - 9 - Reserver				0
	9.323	8.048	8.048	
FORMÅL - 98 - Anlægsreserve	7.500	4.033	4.033	0
FORMÅL - 99 - Omprioriteringsreserve	1.823	4.015	4.015	-

For 2015 var reserven fastsat til 4,0 mio. kr. og den blev fuldt udmøntet. Ikke-anvendte midler er hensat jf. afsnit 6.2.4.

Omprioriteringsreserven udmøntes som hovedregel i forbindelse med budgetvedtagelsen. I 2015 var 4,0 mio. kr. ikke udmøntet, og disse blev

hensat til senere udmøntning. 2,3 mio. kr. indtægtsføres i 2016, da et projekt ved en fejl blev finansieret som en ordinær tillægsbevilling af resultatet og ikke af ikke-udmøntede omprioriteringsmidler. Tillægsbevillingen er hensat jf. tabel 4.2.5 og vil blive indtægtsført i 2016 således at den oprindelige beslutning efterleves.

Tabel 4.1.11 Finansielle poster (t.kr.)

(t.kr)	Regnskab 2014	Budget 2015	Regnskab 2015	Periodens Forskel
DELREGNSKAB - 11 - Finansielle poster	-		-	-178
	126	-	178	
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	-126	0	-178	-178

4.1.11 Finansielle poster

Finansielle poster udviser et merindtægter på 0,2 mio. kr. Afvigelsen kan henføres til nettoindtægter til Folkedansernes Administrative Fællesskab på 0,2 mio. kr. under *Formål 10 generel virksomhed* mod budgetterede netto-renteudgifter på 0 mio. kr. Nettoind-

tægterne skyldes renteindtægter fra udlån til investeringsformål i fællesfundsfinansierede institutioner samt indtægter fra investeringer foretaget af kapitalforvalteren. Omkostninger til konsulentbistand samt omkostninger til kapitalforvalter indgår i nettoresultatet. Indtægter af hensættelserne til

forsikring og pensionsomkostninger regnskaber.
indtægtsføres på de pågældende

Tabel 4.1.21 Tilskud til lokale kasser (t.kr.)

(t.kr)	Regnskab 2014	Budget 2015	Regnskab 2015	Periodens Forskel
DELREGNSKAB - 21 - Tilskud til lokale kasser				0
	105.602	106.658	106.658	
FORMÅL - 71 - Udligningstilskud	105.602	106.658	106.658	-0

4.1.21 Tilskud til lokale kasser

Fællesfonden yder tilskud til nedsættelse af det kirkelige ligningsbeløb i kommuner, hvor ligningsbeløbet er særligt stort i forhold til den skattepligtige indkomst for folkekirkens medlemmer i kommunen.

Udligningstilskuddet beregnes ud fra følgende kriterier: Såfremt udskrivningsgrundlaget pr. kirke opgjort pr. kommune udgør mindre end 60 pct. af landsgennemsnittet, udbetales et tilskud svarende til 35 pct. af differencen mellem på den ene side kommunens udskrivningsgrundlag i procent af landsgennemsnittet for udskrivningsgrundlag pr. kirke og på den anden side grænsen på de 60 pct. af landsgennemsnittet. Der er fastsat en bagatelgrænse, således at der ikke udbetales tilskud under 100.000 kr.

4.1.31 Pension, tjenestemænd

Fællesfonden er forpligtet til at betale pension til tidligere tjenestemandsan-

satte kirke- og kirkegårdsfunktionærer og deres efterlevende. Fællesfonden betaler desuden pension til tidligere tjenestemænd i stiftsadministrationerne og institutioner. Udgifter og indtægter på dette delregnskab er lovbestemt og er afhængig af antallet af aktive og pensionerede tjenestemandsansatte kirkefunktionærer. Udgiften består dels af udbetalinger til pensionerede kirkefunktionærer, samt hensættelser til finansiering af de aktive kirkefunktionærers pension. Indtægterne er de indbetalte forsikringsbidrag fra nuværende tjenestemandsansatte kirkefunktionærer.

Over de kommende år vil udgiften til pensioner stige samtidigt med, at indbetaling af pensionsbidrag falder. Dette sker i takt med, at et større antal tjenestemandsansatte kirkefunktionærer går på pension.

Indtil pensionsbidraget blev indført i 2007, havde den fungeret som en pay-as-you-go ordning finansieret af fællesfonden. Det betød at ved indførelsen af en ordning med betaling af pensionsbidrag, at den fra før 2007 optjente pensionsforpligtelse finansieredes af fællesfonden (ca. 2 mia. kr. i 2007). Dette skete ved en overførelse af 84,4 mio. kr. (2007-priser) fra bevillingen for det tidligere generelle tilskud. Det generelle tilskud blev gradvist udfaset og midlerne overført til pensionsordningen.

En aktuarberegning udarbejdet i 2012 viste, at de forudsætninger, som lå til

grund for den oprindelige beregning af pensionsforpligtelsen ikke holder, hvilket betyder, at udgifterne er rykket frem. Kirkefunktionærerne går tidligere på pension end forudsat. Den nødvendige yderligere gradvise forøgelse af forpligtelsen blev i forbindelse med budget 2013 finansieret af resultatet. En ny beregning i 2014/15 viste at hvis de årlige hensættelser fastfryses på 2016-niveaet vil den totale hensættelse ikke på noget tidspunkt blive negativ. Der er planlagt en ny aktuar beregning senest i 2018, særligt de senere års resultater tyder på at bl.a. tilbagetrækningsreformen har udskudt pensionsalderen.

Tabel 4.1.31 Pension, tjenestemænd (t.kr.)

(t.kr.)	Regnskab 2014	Budget 2015	Regnskab 2015	Periodens Forskel
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd				0
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	91.237	95.701	95.701	-0

Nettoresultatet for 2015 afviger ikke fra budgettet, da mindreforbrug hensættes til forpligtelsen. Der blev dog budgetteret med hensættelser på 6,5 mio. kr. i 2015 til førnævnte forpligtelse. Som følge af merindtægter fra pensionsbidrag samt mindreudgifter til pensionsudbetalinger, er der i 2015 hensat i alt 33,4 mio. kr., eller 26,9 mio. kr. mere end budgetteret, og der er dermed akkumulerede hensættel-

ser på 254,2 mio. kr. til pensionsforpligtelsen jf. tabel 4.2.3 (Hertil kommer 18,8 mio. kr. i reserveret egenkapital jf. tabel 4.2.1)

4.1.32 Folkekirkens forsikring

Delregnskabet vedrører folkekirkens forsikringsordning. Forsikringsordningen omfatter præmie vedrørende an-

svarsforsikringen, betaling for administration af Folkekirkens selvforsikringsordning herunder fra 2014 arbejdsskadeforsikring samt dækning af skadesudgifter ved folkekirkens bygninger og løsøre.

Siden 2007 er delregnskab 32 – folkekirkens forsikring – ikke indeholdt i fællesfondens samlede resultat, jf. de ændringer af økonomiloven om betaling af forsikringsbidrag, der trådte i kraft pr. 1. januar 2007. Hensættelser med henblik på fremtidige skadesudbetalinger fremgår dog af fællesfondens samlede balance.

Der er budgetteret med den forventede udgift til forsikring, selvforsikring og administration, men der vil fra kontoen blive afholdt de faktiske skadesudgifter under selvforsikringsordningen, hvad enten disse måtte blive

lavere eller højere end det budgetterede. Der bliver budgetteret med en skadesudgift svarende til den gennemsnitlige skadesudgift over 100 år for skader på bygninger og løsøre. Der er på finansloven skabt mulighed for lånoptagelse med statsgaranti op til et samlet beløb på 500 mio. kr. til at optage lån til honorering af ekstraordinært store skader. Garantiordningen har aldrig været anvendt. I fællesfondens er der som buffer hensat en reserve svarende til et års skadesudgifter.

Lov om folkekirkens økonomi indebærer, at udgiften til forsikringsordningen siden den 1. januar 2007 skal hvile i sig selv og dækkes ved bidrag fra de lokale kasser. Resultatet på delregnskab 32 optræder derfor med et 0.

Tabel 4.1.32 Folkekirkens forsikring (t.kr.)

(t.kr)	Regnskab 2014	Budget 2015	Regnskab 2015	Periodens Forskel
DELREGNSKAB - 32 - Folkekirkens forsikring				0
	-	-	-	
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	0	0	0	-

Forsikringsregnskabet 2015 viser færre hensættelser til registrerede skader i 2015. Dermed udviser regnskabet et overskud på 18,2 mio. kr., som reguleres ved de følgende tre års forsikringsbidrag/reserverne.

Forsikringsregnskabet uddybes i bilag 4.3

4.2 Noter til bevillingsregnskabet og resultatopgørelsen

4.2.1 Immaterielle anlægsaktiver

Fællesfondens immaterielle aktiver vedrører næsten udelukkende Folkekirkens It og består af programmet til

Personregistrering, den digitale borgerservice Personregistrering.dk, ESDH- samt budgetløsningerne til provstierne, ESDH til stifterne og Kirkeministeriet, intranetportaler samt løsningen til understøttelse af e-valg. Derudover er uddannelsesomkostninger i forbindelse med overtagelsen af Folkekirkens Forsikringsordning aktiveret som et immaterielt aktiv.

Tabel 4.2.1 Immaterielle anlægsaktiver (t.kr.)

(t. kr.)	Færdiggjorte udviklingsprojekter
Kostpris pr. 31.12.2014	39.910
Primokorrektioner og flytninger ml. bogføringskredse	0
Tilgang	1.470
Afgang	-12.092
Kostpris pr. 31.12.2015	29.287
Akkumulerede afskrivninger	-21.823
Akkumulerede afskrivninger afgang	12.092
Akkumulerede nedskrivninger	0
Akkumulerede af- og nedskrivninger pr. 31.12.2015	-9.731
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2015	19.556
Årets afskrivninger	4.817
Årets nedskrivninger	0
Årets af- og nedskrivninger	4.817
(t. kr.)	Udviklingsprojekter under udførelse
Primo saldo pr. 01.01.2015	1.048
Tilgang	9.815
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	-3.263
Kostpris pr. 31.12.2015	7.601

Forøgelsen af immaterielle anlægsaktiver afspejler de færdiggjorte projek-

ter i 2015 i Folkekirkens It jf. tidligere beskrivelser.

4.2.2 Materielle anlægsaktiver

Tabel 4.2.2 Materielle anlægsaktiver (t.kr.)

Tabel 4.2.2 Materielle anlægsaktiver 2015			
(t. kr.)	Grunde, arealer og bygninger	Inventar og IT udstyr	I alt
Kostpris pr. 31.12.2014	173.755	17.665	191.420
Primokorrekationer og flytninger ml. bogføringskredse	0	0	0
Tilgang	0	2.593	2.593
Afgang	0	-6.789	-6.789
Kostpris pr. 31.12.2015	173.755	13.468	187.223
Akkumulerede afskrivninger	-12.034	-15.445	-27.478
Akkumulerede afskrivninger - afgang	0	6.789	6.789
Akkumulerede nedskrivninger	-1.600	0	-1.600
Akkumulerede af - og nedskrivninger pr. 31.12.2015	-13.634	-8.655	-22.289
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2015	160.122	4.812	164.934
Årets afskrivninger	1.998	3.601	5.599
Årets nedskrivninger	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger	1.998	3.601	5.599

Reduktionen i de materielle anlægsaktiver vedrører primært afskrivninger og nedskrivninger på fællesfondens ejendomme på It-udstyr (bunket PC-udstyr og printere mv.). En mindre del vedrører kopimaskiner, inventar mv. hos stifter og institutioner. Der afskrives ikke på grundværdi.

4.2.3 Egenkapital

Tabel 4.2.3 Egenkapital (t.kr.)

Primobeholdning 01.01.2015	-298.290
Heraf reserveret til stifter og IT	-16.856
Heraf reserveret til pensionsforpligtelsen	-18.819
 Primoregulering	 3.319
 Bevægelser i året	
Ifølge nedenstående specifikation	-12.039
 Årets reserverede bevilling	 -1.080
 Overført resultat	
Årets resultat	215
Heraf reserveret til stifter og IT	6.626
Heraf overført ikke-disponeret	-6.410
 Egenkapital pr. 31.12.2015	 -307.875
Heraf reserveret til stifter og IT	-11.311
Heraf reserveret til pensionsforpligtelsen	-18.819

Fællesfondens egenkapital var primo 2015 på 298,3 mio. kr. Forøgelsen i egenkapitalen på 9,6 mio. kr. kan primært henføres til likviditets overførsler således, at egenkapitalen ultimo 2013 udgør knap 307,9 mio. kr. Af årets resultat kr. er 5,3 mio. kr. et netto merforbrug i stifter og It finansieret af de reserverede/videreførte midler fra tidligere år. Derudover er der min-

dreforbrug på de øvrige områder/delregnskaber.

Primoreguleringen 2015 består af "eliminering af ejendomme", en tillægsbevilling til Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter til husrenovering, bortfald i Helsingør Stift samt en tillægsbevilling i Københavns Stift.

Tabel 4.2.4 Specifikation af bevægelser i egenkapital i året (t.kr.)

Tabel 4.2.4 Specifikation af bevægelser i egenkapital i året	
Egenkapitalbevægelser 2015 (t. kr.)	Beløb
Likviditetsoverførsler - tildeling/aflevering likviditet fællesfonden	-12.039
Total	-12.039

4.2.5 Akkumulerede hensættelser i 2015.

Tabel 4.2.5 Akkumulerede hensættelser 2015 (t.kr.)

Tabel 4.2.5 Akkumulerede hensættelser 2015 (t. kr.)	Beløb	
Forsikringshensættelser	-56.073	
Hensættelse til pensionsforpligtelser	-254.171	
Folkekirkens udviklingsfond - projekter	-2.798	
Anlægspulje - videreførsel	-939	
Anlægspulje - tilsagn	-2.480	
Uddannelsesforløb biskopper	-487	
Erf.indsamling udd.ønsker præster	-748	
Reformationsjubilæet	-1.029	
Stifternes kompetenceudvikling	-120	
Menighedsråd på jeres måde	-2.453	
Oplysningstiltag konf.messer m.m. (2012)	-110	
Budgetanalyser	-998	
Introkursus provstier	-581	
Folkekirkens uddannelses- og videnscenter - projekter	-415	
Bibelselskabet 2015	-77	
Omprioriteringsreserve	-3.765	
Omprioriteringsreserve, påskeprojekter	-584	
Stifternes centerdannelse	-3.259	
Hensat videreførte bevillinger	-14.626	-14.626
Evaluering af provstirevision	-168	
Viborg Stift renovering bispebolig	-275	
Phd skov og landskab	-66	
Kunstakademiet	-100	
Licens vedr. APV værktøj præster	-130	
FUV renovering af hus	-708	
FUV kirken på landet	-837	
Tillægsbevillinger i alt	-2.284	-2.284
Åremål - fællesfondsinstitutioner	-1.130	
Øvrige hensættelser - fællesfondsinstitutioner	-2.047	
Fællesfondsinstitutioner i alt	-3.177	-3.177
Hensættelser i alt		-336.548

Forsikringshensættelserne på 56,1 mio. kr. er estimerede udgifter til dækning af endnu ikke færdigt-udbedrede skader fra tidligere år.

Hensættelserne er baseret på den gennemsnitlige skadesudgift pr. skade i de foregående år. For en uddybende forklaring henvises til afsnit 4.3. Der

er hensat 254,2 mio. kr. til pensionsforpligtelsen for tjenestemandsansatte kirkefunktionærer.

Midler fra Den folkekirkelige Udviklingsfond udbetales som hovedregel kun ved indsendelse af regnskab. I 2015 er der samlet hensat 2,8 mio. kr. til godkendte projekter, heraf enkelte projekter fra 2014, som har fået dispensation til forlængelse af projektet.

Bevilligede midler fra anlægspuljen udmøntes ved afslutning af projektet og derfor hensættes ikke-forbrugte midler. Det samme gælder flere tillægsbevillinger. Såfremt bevilligede anlægsmidler ikke er forbrugt senest det efterfølgende regnskabsår tilbage-

føres midlerne til fællesfondens anlægsreserve.

De resterende hensættelser vedrører tillægsbevillinger eller bevillinger finansieret af omprioriteringspuljen, som endnu ikke er forbrugt.

Enkelte ældre hensættelser under forsikring, anlægspuljen samt udviklingsfonden revurderes løbende som en del af bevillingens administration.

6.2.5 Langfristede gældsposter

Fællesfonden har hjemmel i henhold til lov om folkekirkens økonomi til at optage lån i stiftsmidlerne til investeringsformål. Endvidere kan fællesfonden låne op til 100 mio. kr. til dækning af behov for likviditet. Fællesfonden har ikke optaget lån i stiftsmidlerne.

Tabel 4.2.6 Langfristede gældsposter (t.kr.)

Tabel 4.2.6 Langfristede gældsposter (t. kr.)	2014	2015
Investeringslån	-2.359	-2.201
Likviditetslån	0	0
Forsikringsreserven	-82.761	-100.962
Samlet langfristede gældsposter	-85.120	-103.163

Forøgelsen i de samlede langfristede gældsposter på 18,2 mio. kr. overskuddet på forsikringsordningen. Investerings- og likviditetslåne er optaget i fællesfonden og modsvares af udlån under aktiver på balancen.

4.2.6 Kortfristede gældsposter

Tabel 4.2.7 viser udviklingen i fællesfondens kortfristede gældsposter.

Tabel 4.2.7 Kortfristede gældsposter (t.kr.)

Tabel 4.2.7 Kortfristede gældsposter (t. kr.)	2014	2015
Leverandører af varer og tjenesteydelser	-81.823	-48.727
Igangværende arbejder	0	0
Anden kortfristet gæld	24.734	-2.861
Skyldige feriepenge	-104.380	-118.698
Periodeafgrænsninger	-14.841	-11.575
Over- / merarbejde	-823	-1.085
Menigheder og bindende stiftsbidrag ¹⁾	-9.670	-8.767
Samlet kortfristede gældsposter	-186.802	-191.713

1) Hensat overskud på bindende stiftsbidrag, studentermenighed mv.

Et fald i fællesfondens kortfristede gældsposter kan primært henføres til færre udeståender med leverandører af varer og tjenesteydelser samt anden kortfristet gæld i fællesfondsinstitutionerne.

4.2.7 Udlån til investerings og likviditetslån

Se tabel 4.2.8 om fællesfondens udlån nedenfor.

Tabel 4.2.8 Fællesfondens udlån (t.kr.)

Tabel 4.2.8 Fællesfondens udlån (t.kr.)			
(t.kr.)	Fællesfondslån Primo 2015	Netto bevægelse	Fællesfondslån Ultimo 2015
Investeringslån	3.028	-241	2.787
Vestervig Kirkemusikskole 20-årig	669	-84	586
Lolland-Falsters Stift 20-årig	2.359	-158	2.201
Likviditetslån	1.942	-213	1.729
Vestervig Kirkemusikskole 10-årig	821	-103	718
Folkekirkens Videns- og Uddannelsescenter 10-årig	660	-110	550
Folkekirkens Videns- og Uddannelsescenter 3-årig (rul- lende)	461	0	461
Samlet lån	4.970	-454	4.516

4.2.8 Eventualforpligtelser

Regnskabet for fællesfonden 2015 opererer med tre kategorier af eventualforpligtelser, der ikke er bogført i regnskabet:

- *Operationel leasing:*
leasingaftaler for kopimaskiner og vandfontæne
- *Husleje:*

I de tilfælde, hvor en institution lejer bygninger, indgår en eventuel opsigelses periode som en eventualforpligtelse.

Andre forpligtelser:

Godkendte rekvisitioner til præstekjoler, hvor stiftet endnu ikke har modtaget faktura.

Tabel 4.2.9 Eventualforpligtelser 2015 (kr.)

Institution	Aktiv	Antal	Pris	Beløb
Lolland Falster Stift	Præstekjoler	3	20.500	61.500
Viborg Stift	Præstekjoler	6	20.500	123.000
Aarhus Stift	Præstekjoler	3	20.500	61.500
Ribe Stift	Præstekjoler	11	20.324	223.564
Haderslev Stift	Præstekjoler	10	20.500	205.000
Fyen Stift	Præstekjoler	7	20.500	143.500
Helsingør Stift	Præstekjoler	9	20.500	184.500
København Stift	Præstekjoler	8	20.500	164.000
Roskilde Stift	Præstekjoler	12	20.500	246.000
Aalborg Stift	Præstekjoler	14	20.500	287.000
Alborg Stift	Kopimaskiner	4	48.375	193.500
Løgumkloster Kirkemusikskole, kopimaskiner (24 mrd.)	Kopimaskiner	24	3.817	91.608
Folkekirkens Uddannelses- og videnscenter Løgumkloster	Drikkevandsmaskiner			47.000
Folkekirkens Uddannelses- og videnscenter København	Vandkøler			13.000
Roskilde Stift*	Husleje	4	206.462	825.848
Folkekirkens Uddannelses- og videnscenter	Husleje			643.000
Løgumkloster Kirkemusikskole Vor Frelzers Kirke i Horsens	Husleje	3	2.925	8.775
Løgumkloster Kirkemusikskole Klokkenistafdelingen	Husleje	3	7.250	21.750
Vestervig Kirkemusikskole Ålborg	Husleje	2	9.209	18.418
Vestervig Kirkemusikskole Århus	Husleje	6	11.875	71.250
Folkekirkens IT (København - Rådhusstræde)	Husleje	4	392.093	1.568.372
Folkekirkens IT (Kirkeministeriet Frederiksholms Kanal 21)	Husleje	4	18.750	75.000
Folkekirkens IT (Århus)	Husleje	4	40.712	162.848
Eventualforpligtelse i alt				5.439.933

*På baggrund af den indgåede lejekontrakt er eventualforpligtelsen vedrørende lejemålet opgjort til 4 kvartalers leje.

Folkekirkens It har lejemål i København og i Århus.

Alle lejemål i Folkekirkens It kan opsiges med et varsel på 12 mdr., hvorfor eventualforpligtelsen er beregnet som ét års leje.

4.3 Folkekirkens forsikring 2015

4.3.1 Resultatopgørelse 2015 for forsikring – Delregnskab 32

Årets resultat for folkekirkens forsikringsordning er et overskud på 18,2 mio. kr.

Tabel 4.3.1 Forsikringsregnskab – delregnskab 32 (Kr.)

Resultatopgørelse	Regnskab 2013 Kr.	Regnskab 2014 Kr.	Regnskab 2015 Kr.	Budget 2015 Kr.	Difference Kr.
	-			-	
Forsikringsindtægt	80.740.018	-68.898.565	-64.932.499	64.933.533	1.034
Udbetalt skadeserstatning	15.131.087	16.620.127	12.619.911		
<u>Modtaget skadeserstatning</u>	<u>-670.539</u>	<u>-247.621</u>	<u>-210.338</u>		
Skadeserstatning i alt	14.460.549	16.372.506	12.409.573		
Hensættelse til skader	60.294.732	56.980.304	34.098.944		
<u>Tilbageførte hensættelser m.m.</u>	<u>-6.560.641</u>	<u>-5.528.386</u>	<u>-5.648.343</u>		
Hensættelse til skader i alt	53.734.091	51.451.918	28.450.602		
					-
Skader i alt	68.194.640	67.824.424	40.860.175	64.933.533	24.073.358
Omkostninger vedr. administration					
- forsikringspræmier	13.300.054	2.912.350	5.217.491		
- tjenesteydelser	799.839	631.243	660.093		
Administration i alt	14.099.893	3.543.593	5.877.583	0	5.877.583
Finansielle indtægter	0	0	-42.598		
Finansielle omkostninger	38.209	37.918	36.476		
					-
Resultat	1.592.724	2.507.369	-18.200.863	0	18.200.863
Overført til/fra akkumuleret resultat	-1.592.725	-2.507.369	18.200.863	0	18.200.863
Nyt forsikringsresultat	0	0	0	0	0

4.3.1 Resultatopgørelse 2015 for forsikring – Delregnskab 32

Årets resultat for folkekirkens forsikringsordning er et overskud på 18,2 mio. kr.

Der var for 2015 budgetteret med et kraftigt reduceret forsikringsbidrag til menighedsrådene afledt af et stort overskud i 2012 (Forsikringsbidraget

beregnes på baggrund af det reviderede regnskab 2 år tidligere) og små underskud i de senere år. Grundet et meget godt skadesår udviser regnskabet et stort overskud i 2015. Overskuddet reguleres i de næste års forsikringsbidrag.

Tabel 4.3.2 Forsikringshensættelser og overskud 2015 (Kr.)

Hensættelser vedr. forsikring ultimo året	2013 Kr.	2014 Kr.	2015 Kr.
Hensættelser vedr. tingskader 2006	0	-949.714	-443.557
Hensættelser vedr. tingskader 2011	-6.250.000	0	0
Hensættelser vedr. tingskader 2012	-7.599.118	-2.653.375	-1.502.801
Hensættelser vedr. tingskader 2013	-51.513.296	-7.433.839	-2.323.954
Hensættelser vedr. tingskader 2014	0	-32.059.887	-17.238.714
Hensættelser vedr. tingskader 2015	0	0	-29.853.493
Hensættelser vedr. arbejdsskader 2014	0	-8.300.000	-4.709.488
Hensættelser vedr. arbejdsskader 2015	0	0	-513
Forsikringshensættelser i alt	-65.362.414	-51.396.815	-56.072.519

4.3.2 Forsikringshensættelser og overskud 2015

Hensættelserne er jf. 4.3.2 øget med knap 4,7 mio. kr. Selv om 2015 var et tilfredsstillende skadesår indtraf der i 2014 lidt flere skader end et normalt år og tidligere års skader er ikke færdigbehandlede og udbetalt med den

hastighed, som var forventet. Tallene er inklusiv skader sendt til udbetaling af administrator, men enten endnu ikke udbetalt, eller endnu ikke refunderet af det administrative fællesskab.

Tabel 4.3.3 Forsikringsreserve (Kr.)

Forsikringsreserve ultimo året	2013	2014	2015
	Kr.	Kr.	Kr.
Forsikringsreserve	-85.268.318	-82.760.949	-100.961.811

Det akkumulerede overskud vedrørende forsikringsordningen er reduceret med 2,5 mio. kr. svarende til årets underskud på forsikringsordningen, således at det akkumulerede overskud nu er på 82,8 mio. kr. Forsikringsreserven i form af hensat overskud fra tidligere år bør højst udgøre

ca. 72 mio. kr. svarende til et års budgetterede skadesudgifter under selvforsikringen. Det opkrævede forsikringsbidrag reduceres derfor i perioden 2016-2018, så overskuddet tilbageføres til menighedsrådene.